

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 30.08.2002
COM(2002) 480 τελικό

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

**ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΣΧΕΔΙΑΖΟΜΕΝΟ ΔΙΚΑΙΟΔΟΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΓΙΑ ΤΟ
ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΔΙΠΛΩΜΑ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ**

Ιστορικό

Την 1η Αυγούστου 2000, η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση κανονισμού για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής, στο έγγραφο εργασίας τους της 7ης Μαΐου 2001, ανέλυσαν διεξοδικά τις μεταβολές που απαιτούνται στη σύμβαση για το ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, ώστε να ανατεθεί στο Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας η αρμοδιότητα χορήγησης κοινοτικών διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και να προετοιμασθεί η προσχώρηση της Κοινότητας στη σύμβαση για το ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Το παρόν έγγραφο εργασίας αφορά το άλλο βασικό χαρακτηριστικό του συστήματος κοινοτικών διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας: το δικαιοδοτικό όργανο για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.

Η Συνθήκη της Νίκαιας εισάγει στη Συνθήκη ΕΚ μια νομική βάση για την ίδρυση ενός δικαιοδοτικού οργάνου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Το άρθρο 229α της Συνθήκης ΕΚ αποτελεί τη νομική βάση για την ανάθεση στο Δικαστήριο των ΕΚ της αρμοδιότητας να αποφαινεται επί διαφορών σχετικών με την εφαρμογή των πράξεων οι οποίες δημιουργούν κοινοτικούς τίτλους βιομηχανικής ιδιοκτησίας. Το άρθρο 225α της Συνθήκης ΕΚ προβλέπει τη σύσταση δικαιοδοτικών τμημάτων για να εκδικάζουν σε πρώτο βαθμό ορισμένες κατηγορίες προσφυγών οι οποίες ασκούνται σε συγκεκριμένους τομείς, με τη δυνατότητα έφεσης ενώπιον του Πρωτοδικείου. Το Συμβούλιο, στην κοινή προσέγγιση που υιοθέτησε στις 31 Μαΐου 2001, συμφώνησε ότι οι εν λόγω διατάξεις πρέπει να χρησιμοποιηθούν ως νομική βάση για τη μελλοντική ίδρυση ενός δικαιοδοτικού οργάνου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Το παρόν έγγραφο εργασίας βασίζεται στην ίδια προσέγγιση.

Το έγγραφο εργασίας περιλαμβάνει στο παράρτημά του διεξοδικές προτάσεις για τις δικαιοδοτικές ρυθμίσεις που βασίζονται στις μέχρι σήμερα εργασίες της Επιτροπής, ενόψει της υποβολής επίσημης πρότασης απ' αυτήν. Στη φάση αυτή, ο πρωταρχικός στόχος του παρόντος εγγράφου εργασίας είναι να διευκολύνει τις συζητήσεις στους κόλπους του Συμβουλίου, με στόχο την επίτευξη γενικής πολιτικής συμφωνίας για τα κύρια στοιχεία του συστήματος κοινοτικών διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας. Το έγγραφο εργασίας διαβιβάζεται επίσης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, διότι και τα δύο θα κληθούν σε εύθετο χρόνο να διατυπώσουν τη γνώμη τους για οποιαδήποτε πρόταση της Επιτροπής. Η Επιτροπή διατηρεί το δικαίωμα να τροποποιήσει ή να συμπληρώσει τις προτάσεις που διατυπώνει στο παρόν έγγραφο εργασίας, εάν κάτι τέτοιο θεωρηθεί ότι ενδείκνυται τη στιγμή κατά την οποία θα είναι ενδεχομένως σε θέση να υποβάλει επίσημη νομοθετική πρόταση, η οποία τότε θα υποβληθεί σε διεξοδική εξέταση σύμφωνα με τις συνήθεις νομοθετικές διαδικασίες.

Δικαιοδοσία

Όπως μνημονεύεται στην πρόταση κανονισμού για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, η Επιτροπή θεωρεί ότι ένα κεντρικό και εξειδικευμένο κοινοτικό δικαιοδοτικό όργανο είναι το πλέον κατάλληλο για να διασφαλίσει την ενότητα δικαίου και τη συνοχή της νομολογίας όσον αφορά το ενιαίο κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Το εν λόγω δίπλωμα ευρεσιτεχνίας πρέπει, αφενός, να χορηγείται σύμφωνα με τα ενιαία πρότυπα της σύμβασης για το ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας και, αφετέρου, να μπορεί να προστατευθεί αποτελεσματικά ενώπιον μιας κοινοτικής δικαστικής αρχής που θα εγγυάται υψηλό επίπεδο αποφάσεων στα πλαίσια μιας ταχείας, μη δαπανηρής και ενιαίας διαδικασίας. Η ενιαία αυτή διαδικασία ενώπιον ενός κοινοτικού δικαιοδοτικού οργάνου θα έχει ως αποτέλεσμα την

ασφάλεια δικαίου για όλες τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις, εξαλείφοντας την ανάγκη κίνησης παράλληλων δαπανηρών και χρονοβόρων διαδικασιών στα διάφορα κράτη μέλη.

Οι διαφορές τις οποίες θα εκδικάζει το ειδικευμένο κοινοτικό δικαιοδοτικό όργανο, διαφορές μεταξύ ιδιωτών, δεν εμπίπτουν σήμερα στην αρμοδιότητα του Δικαστηρίου των ΕΚ. Κατά συνέπεια, θα πρέπει να ανατεθεί ρητά η αρμοδιότητα αυτή στο Δικαστήριο των ΕΚ με χωριστή απόφαση του Συμβουλίου, η οποία, στη συνέχεια, θα υιοθετηθεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς κανόνες τους, όπως προβλέπει το άρθρο 229α της συνθήκης ΕΚ (Νίκαια).

Προτείνεται, παράλληλα, να γίνει χρήση του άρθρου 225α της συνθήκης ΕΚ (Νίκαια), που επιτρέπει τη σύσταση πρωτοβάθμιων δικαιοδοτικών τμημάτων. Ένα τέτοιο τμήμα, το δικαστήριο για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, θα προσαρτηθεί στο Πρωτοδικείο, το οποίο θα εξετάζει τις εφέσεις και αναιρέσεις.

Το ειδικευμένο κοινοτικό δικαιοδοτικό όργανο θα εκδικάζει ορισμένες κατηγορίες προσφυγών. Είναι επιβεβλημένο να μπορεί να εκδικάζει ταυτόχρονα διαφορές σχετικά με το κύρος και την προσβολή του διπλώματος ευρεσιτεχνίας. Ο χωρισμός των αρμοδιοτήτων για τα εν λόγω δύο είδη προσφυγών θα εμπόδιζε είτε την ορθή απονομή της δικαιοσύνης είτε την αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος κοινοτικών διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, που επιδιώκεται με τον κανονισμό, δεδομένου ότι οι παράγοντες τους οποίους έχει να εξετάσει ο δικαστής είναι σε μεγάλο βαθμό οι ίδιοι και στα δύο είδη προσφυγών. Στην αρμοδιότητα του ειδικευμένου δικαιοδοτικού οργάνου πρέπει επίσης να υπαχθούν και ορισμένες άλλες, περιορισμένες κατηγορίες διαφορών και αξιώσεων. Σε όλες τις περιπτώσεις στις οποίες υπάρχει αρμοδιότητα του ειδικευμένου κοινοτικού δικαιοδοτικού οργάνου, περιλαμβανομένων των προσωρινών μέτρων, η αρμοδιότητα αυτή πρέπει να είναι αποκλειστική.

Αντίθετα, οι αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Γραφείου Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας, που υπόκεινται σε ειδική αναθεωρητική διαδικασία στα πλαίσια της Σύμβασης για το Ευρωπαϊκό Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας, δεν θα αναθεωρούνται από το ειδικευμένο κοινοτικό δικαιοδοτικό όργανο. Εξάλλου, το εν λόγω δικαστήριο δεν θα είναι αρμόδιο να αναθεωρεί ούτε τις αποφάσεις που λαμβάνει η Επιτροπή βάσει του κανονισμού για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Οι αποφάσεις αυτές θα υπόκεινται σε αναθεώρηση από το Πρωτοδικείο, όπως προβλέπουν οι υφιστάμενες διατάξεις της Συνθήκης.

Σύνθεση

Οι δικαστές του ειδικευμένου κοινοτικού δικαιοδοτικού οργάνου για το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας πρέπει να διαθέτουν επαρκή πείρα στον τομέα των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας. Το δικαστήριο πρέπει να περιλαμβάνει τόσο μέλη με νομική κατάρτιση όσο και μέλη με τεχνική κατάρτιση. Έτσι, μια υπόθεση θα εκδικάζεται κανονικά από δύο μέλη με νομική κατάρτιση και από ένα μέλος με τεχνική κατάρτιση. Τα μέλη με τεχνική κατάρτιση πρέπει να καλύπτουν τους τρεις βασικούς τεχνολογικούς τομείς (φυσική, χημεία, μηχανική) και, επομένως, δεν αναμένεται να διαθέτουν την υψηλότερη δυνατή εμπειρογνομosύνη σε καθέναν από τους προαναφερόμενους τεχνολογικούς τομείς. Ωστόσο, η συμβολή τους θα είναι ουσιαστική δεδομένου ότι θα συμβάλουν από την αρχή της διαδικασίας στην επικέντρωση του δικαστηρίου στα σχετικά ουσιαστικά τεχνικά ζητήματα. Ο ρόλος τους δεν θα είναι να καθίσταται η χρήση εμπειρογνομόνων εντελώς περιττή, αλλά, μάλλον, να δίνεται η δυνατότητα στο δικαστήριο ως σύνολο να κατανοεί τα τεχνικά ζητήματα της υπόθεσης με ταχύτητα και με ακρίβεια, πράγμα πολύ σημαντικό για τον αποτελεσματικό χειρισμό μιας υπόθεσης και για την έκδοση νομικά ορθής απόφασης.

Ένα άλλο εναλλακτικό μέσο χρήσης τεχνικών γνώσεων, το οποίο, εντούτοις δεν αναλύεται στο παρόν έγγραφο, θα ήταν η χρήση «βοηθών εισηγητών», όπως προβλέπει ο Οργανισμός του Δικαστηρίου. Τέτοιοι βοηθοί εισηγητές, ειδικευμένοι σε διάφορους τεχνικούς τομείς, θα μπορούσαν να συμμετέχουν ενεργά στις εσωτερικές διασκέψεις του Δικαστηρίου, ενώ οι εκθέσεις που ενδεχομένως θα συντάσσουν θα ήταν δυνατόν να υποβάλλονται στους διαδίκους πριν από την ακροαματική διαδικασία. Ωστόσο, οι εν λόγω βοηθοί εισηγητές δεν θα έχουν δικαίωμα ψήφου. Στις περιπτώσεις αυτές, η κανονική σύνθεση του Δικαστηρίου θα αποτελείται από τρία μέλη με νομική κατάρτιση, τα οποία θα επικουρούνται από έναν βοηθό εισηγητή.

Αναμένεται ότι, όταν το σύστημα τεθεί σε λειτουργία, κατά την πρώτη φάση θα χρειάζεται ένας περιορισμένος μόνο αριθμός δικαστών. Η προτεινόμενη προσέγγιση προβλέπει επτά δικαστές, εκ των οποίων τέσσερις με νομική κατάρτιση και τρεις με τεχνική κατάρτιση, για τον πρώτο βαθμό. Οι δικαστές αυτοί θα μπορούσαν να απαρτίζουν δύο τμήματα, το καθένα από τα οποία θα συνεδριάζει με δύο μέλη με νομική κατάρτιση και ένα μέλος με τεχνική κατάρτιση. Με το δυναμικό αυτό, το πρωτοβάθμιο δικαιοδοτικό όργανο θα μπορούσε να χειρίζεται περίπου 120 - 150 υποθέσεις ετησίως. Στο δεύτερο βαθμό, θα αρκεί ένα τμήμα του Πρωτοδικείου ειδικευμένο σε θέματα διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας.

Διάρθρωση

Η διάρθρωση του πρώτου βαθμού δικαιοδοσίας αποτέλεσε αντικείμενο ευρείας συζήτησης στους κόλπους του Συμβουλίου. Οι αρχές της εγγύτητας, της τοπικής συνάφειας και της ευχερούς πρόσβασης στους χρήστες προβλήθηκαν ως αντεπιχειρήματα κατά της δημιουργίας ενός κεντρικού κοινοτικού δικαιοδοτικού οργάνου.

Στο παρόν έγγραφο υιοθετείται ως σημείο αφετηρίας η άποψη ότι, για την ίδρυση ενός πρωτοβάθμιου δικαστηρίου, το τελευταίο πρέπει αρχικά να λειτουργήσει αποκλειστικά σε κεντρικό επίπεδο. Καταρχάς, όταν αρχίσει να εφαρμόζεται το σύστημα για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, θα υπάρχουν σχετικά λίγα κοινοτικά διπλώματα ευρεσιτεχνίας και ακόμη λιγότερες διαφορές σχετικές με διπλώματα ευρεσιτεχνίας. Συνεπώς, θα απαιτείται περιορισμένος αριθμός δικαστών. Οι εν λόγω δικαστές είναι απαραίτητο να συνεργάζονται σε μόνιμη βάση για την ανάπτυξη μιας κοινής γραμμής όσον αφορά τη διαδικασία καθώς και για τη συνοχή της νομολογίας. Θα πρέπει επίσης να καταρτίσουν τον κανονισμό διαδικασίας του δικαστηρίου.

Με τη χρησιμοποίηση των βέλτιστων διαθέσιμων σύγχρονων τεχνολογιών θα διασφαλισθεί η απλή και άμεση επικοινωνία μεταξύ του δικαστηρίου και των διαδίκων. Για την επίτευξη του στόχου αυτού, πρέπει να γίνει πρόβλεψη για εγκαταστάσεις που να επιτρέπουν την ηλεκτρονική επικοινωνία με το δικαστήριο. Το δικαστήριο για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας πρέπει επίσης να είναι σε θέση να χρησιμοποιεί τη δυνατότητα τηλεδιασκέψεων για τις προφορικές ακροάσεις, όταν ενδείκνυται. Ωστόσο, το γεγονός αυτό δεν πρέπει να εμποδίζει το δικαστήριο να αποφασίζει, κατά περίπτωση, τη διενέργεια ακροάσεων σε κράτος μέλος, αν αυτό ενδείκνυται περισσότερο από τη διενέργειά τους στην έδρα του δικαστηρίου ή με τηλεδιάσκεψη. Εντούτοις, η διενέργεια μιας τέτοιας ακρόασης σε κράτος μέλος θα είναι δυνατή μόνο εφόσον το εν λόγω κράτος μέλος έχει διαθέσει, με δικά του έξοδα, την αναγκαία υποδομή στο κοινοτικό δικαστήριο.

Με την πάροδο του χρόνου αναμένεται ότι ο αριθμός των διαφορών και, κατά συνέπεια, ο φόρτος εργασίας του πρωτοβάθμιου δικαιοδοτικού οργάνου θα αυξηθούν. Σε μια τέτοια περίπτωση, θα φαινόταν δικαιολογημένη, από πλευράς αποτελεσματικότητας, η ίδρυση ενός ή περισσότερων περιφερειακών τμημάτων στα κράτη μέλη με τα οποία αποδεδειγμένα

συνδέονται στενότερα οι διαφορές. Αυτά τα περιφερειακά τμήματα θα είναι τμήματα του κεντρικού κοινοτικού δικαστηρίου διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, του οποίου θα αποτελούν αναπόσπαστο μέρος. Η Επιτροπή θεωρεί ενδεδειγμένο, ήδη στη φάση αυτή, να καθορίσει σαφή κριτήρια για τη δρομολόγηση του μηχανισμού σύστασης περιφερειακών τμημάτων. Προς το συμφέρον των χρηστών του συστήματος κοινοτικών διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, είναι επιβεβλημένο να διασφαλιστεί, αφενός, ότι η σύσταση περιφερειακών τμημάτων δεν θα γίνει προτού το κεντρικό δικαιοδοτικό όργανο δεν εδραιωθεί επαρκώς και αποκτήσει κάποιο φόρτο εργασίας, πράγμα που σημαίνει ότι έχει δημιουργήσει ένα συνεκτικό "σώμα" νομολογίας, αλλά επίσης, από την άλλη πλευρά, ότι η λειτουργία του δεν εμποδίζεται από μεγάλο όγκο συσσωρευμένων καθυστερούμενων υποθέσεων. Για τους λόγους αυτούς, η Επιτροπή θεωρεί ότι ο μηχανισμός σύστασης περιφερειακών τμημάτων πρέπει να συνδεθεί με τον αριθμό των υποθέσεων που φέρονται ενώπιον του κεντρικού τμήματος του δικαστηρίου κοινοτικών διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας. Βεβαίως, ένα περιφερειακό τμήμα πρέπει να ιδρύεται μόνο όταν αναμένεται ότι θα έχει σημαντικό φόρτο υποθέσεων, ιδίως προκειμένου να διασφαλίζεται υψηλό επίπεδο εμπειρογνωμοσύνης και επαγγελματισμού εκ μέρους του τμήματος. Οι κατάλληλοι τόποι ίδρυσης των περιφερειακών τμημάτων πρέπει να καθορίζονται με βάση την κατοικία των διαδίκων που εμπλέκονται σε διαφορές ενώπιον του κεντρικού τμήματος.

Η ύπαρξη ενός ή περισσότερων περιφερειακών τμημάτων επιπλέον του κεντρικού τμήματος επιβάλλει, από απόψεως αποτελεσματικότητας, την ύπαρξη διατάξεων για την άσκηση αρμοδιότητας μεταξύ του κεντρικού τμήματος και των περιφερειακών τμημάτων. Η βασική αρχή θα είναι ότι η αρμοδιότητα ασκείται από το κεντρικό τμήμα εκτός εάν υπάρχουν ειδικοί κανόνες που προβλέπουν την άσκησή της από περιφερειακό τμήμα. Οι ειδικοί κανόνες θα βασίζονται στις αρχές του λεγομένου «κανονισμού των Βρυξελλών» (κανονισμός 44/2001 του Συμβουλίου).

Ωστόσο, η Επιτροπή επιθυμεί να υπογραμμίσει ότι, ακόμη και αν υπάρξει κάποια αποκέντρωση μέσω της δημιουργίας περιφερειακών τμημάτων, τα εν λόγω τμήματα πρέπει να διαθέτουν και να διατηρήσουν το ίδιο επίπεδο επαγγελματισμού όπως και το κεντρικό τμήμα. Πράγμα ακόμη πιο σημαντικό, πρέπει να αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του ίδιου κεντρικού κοινοτικού δικαιοδοτικού οργάνου, ώστε να διασφαλίζεται η ανάπτυξη ενός συνεκτικού «σώματος» νομολογίας, καθώς επίσης η ομοιόμορφη, σε όλη την Κοινότητα, ερμηνεία και εφαρμογή του κανονισμού για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.

Το παράρτημα του παρόντος εγγράφου περιλαμβάνει τρία βασικά στοιχεία:

I. Ανάθεση αρμοδιότητας στο Δικαστήριο

II. Ίδρυση ενός δικαιοδοτικού οργάνου

III. Τροποποιήσεις του Οργανισμού του Δικαστηρίου σε σχέση με το Πρωτοδικείο.

**Παράρτημα: Στοιχεία ενός δικαιοδοτικού οργάνου για το κοινοτικό δίπλωμα
ευρεσιτεχνίας**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

I	Ανάθεση αρμοδιότητας στο Δικαστήριο [άρθρο 229α της Συνθήκης ΕΚ (Νίκαια)] ..	8
II.	Ίδρυση δικαιοδοτικού οργάνου (άρθρο 225α της Συνθήκης ΕΚ - Νίκαια).....	10
III.	Τροποποιήσεις του Οργανισμού του Δικαστηρίου σε σχέση με το Πρωτοδικείο	40

I. ΑΝΑΘΕΣΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ [ΑΡΘΡΟ 229Α ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΕΚ (ΝΙΚΑΙΑ)]

Στο άρθρο 229α της Συνθήκης ΕΚ (Νίκαια) περιλαμβάνεται η νομική βάση για την ανάθεση στο Δικαστήριο, με απόφαση του Συμβουλίου, της αρμοδιότητας να αποφαιίνεται επί διαφορών σχετικών με το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Στο εν λόγω άρθρο ορίζονται τα εξής:

"Με την επιφύλαξη των λοιπών διατάξεων της παρούσας Συνθήκης, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα προτάσεις της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, μπορεί, στην έκταση που αυτό καθορίζει, να θεσπίζει διατάξεις προκειμένου να ανατεθεί στο Δικαστήριο η αρμοδιότητα να αποφαιίνεται επί διαφορών σχετικών με την εφαρμογή των πράξεων οι οποίες εκδίδονται βάσει της παρούσας Συνθήκης και δημιουργούν κοινοτικούς τίτλους βιομηχανικής ιδιοκτησίας. Το Συμβούλιο συνιστά στα κράτη μέλη να υιοθετήσουν τις διατάξεις αυτές σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς κανόνες τους."

Οι ακόλουθες διατάξεις μπορούν να αποτελέσουν το περιεχόμενο της απόφασης του Συμβουλίου.

Άρθρο 1

Ανάθεση αρμοδιότητας επί διαφορών σχετικών με το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας

Το Δικαστήριο διαθέτει αποκλειστική αρμοδιότητα για τις αγωγές και τις αιτήσεις που μνημονεύονται στο άρθρο 30, παράγραφος 1, του κανονισμού (.../...) για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, περιλαμβανομένων των αιτήσεων για προσωρινά μέτρα.

Παρατηρήσεις:

Βάσει του άρθρου 229α της Συνθήκης ΕΚ (Νίκαια), το παρόν άρθρο αναθέτει στο Δικαστήριο την αρμοδιότητα σχετικά με το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Επίσης, καθορίζει την έκταση της εν λόγω αρμοδιότητας που μνημονεύεται στο άρθρο 30, παράγραφος 1, του κανονισμού για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Η ανωτέρω μνεία αποτελεί τον απλούστερο τρόπο προκειμένου να διασφαλισθεί η συνάφεια μεταξύ του κανονισμού για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας και της απόφασης.

Σύμφωνα με την προτεινόμενη προσέγγιση, το Δικαστήριο διαθέτει αποκλειστική αρμοδιότητα όσον αφορά την αγωγή ακύρωσης και την αγωγή για προσβολή κοινοτικού διπλώματος ευρεσιτεχνίας, την αγωγή για αναγνώριση μη προσβολής, τη χρήση της εφεύρεσης μετά τη δημοσίευση της αίτησης για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, το δικαίωμα που βασίζεται σε προγενέστερη χρήση της εφεύρεσης καθώς και την αίτηση για την αναγνώριση της εκπονοής του διπλώματος. Η αγωγή ακύρωσης περιλαμβάνει τόσο τις χωριστές αγωγές όσο και τις ανταγωγές. Στην αρμοδιότητα του Δικαστηρίου εμπίπτουν επίσης οι αγωγές και αιτήσεις αποζημίωσης.

Τέλος, η διάταξη ορίζει ρητά ότι αποκλειστική αρμοδιότητα ανατίθεται επίσης για τα προσωρινά μέτρα στα πλαίσια της ανωτέρω δικαιοδοσίας. Τούτο μοιάζει αναγκαίο, δεδομένου ότι τα προσωρινά μέτρα δεν μνημονεύονται ρητά στο άρθρο 30, παράγραφος 1, της πρότασης κανονισμού για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Η προσέγγιση αυτή

ευθυγραμμίζεται με την άποψη που εξέφρασε η Επιτροπή στην πρόταση κανονισμού για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, σύμφωνα με την οποία το κοινοτικό δικαστήριο πρέπει να διαθέτει μια σαφή και ταχεία διαδικασία εκτέλεσης για όλα τα κράτη μέλη. Η εκτέλεση των αποφάσεων στα κράτη μέλη θα γίνεται σύμφωνα με τα άρθρα 244 και 256 της συνθήκης ΕΚ. Αντίθετα, δεν ενδείκνυται η ανάθεση συντρέχουσας αρμοδιότητας στα δικαστήρια των κρατών μελών για την έκδοση προσωρινών μέτρων σε περιπτώσεις στις οποίες το κοινοτικό δικαστήριο είναι αρμόδιο για την έκδοση απόφασης επί της ουσίας. Είναι σημαντικό να προλαμβάνονται κατά το δυνατόν οι ενδεχόμενες αποκλίσεις μεταξύ των προσωρινών μέτρων που εκδίδουν τα εθνικά δικαστήρια και εκείνων τα οποία εκδίδει το κοινοτικό δικαστήριο.

Άρθρο 2

Διάρθρωση του κοινοτικού δικαιοδοτικού οργάνου

Οι διαφορές σχετικά με τα κοινοτικά διπλώματα ευρεσιτεχνίας εκδικάζονται σε πρώτο βαθμό από δικαιοδοτικό τμήμα, το οποίο θεσπίζεται με απόφαση του Συμβουλίου σύμφωνα με το άρθρο 225α της Συνθήκης ΕΚ. Έφεση ασκείται ενώπιον του Πρωτοδικείου.

Παρατηρήσεις:

Η διάταξη αυτή αφορά τη θεμελιώδη διάρθρωση του κοινοτικού δικαιοδοτικού οργάνου ενώπιον του οποίου θα εκδικάζονται οι διαφορές σχετικά με τα κοινοτικά διπλώματα ευρεσιτεχνίας. Οι διαφορές σχετικά με το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας θα εκδικάζονται ενώπιον δικαιοδοτικού τμήματος υπό την έννοια του άρθρου 225α της Συνθήκης ΕΚ (Νίκαια). Η αναίρεση θα ασκείται ενώπιον του Πρωτοδικείου. Η μνεία του άρθρου 225α της Συνθήκης ΕΚ (Νίκαια) φαίνεται κατάλληλη για να μπορέσουν τα κράτη μέλη να παράσχουν τη συγκατάθεσή τους σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς κανόνες τους όσον αφορά την ίδρυση ενός κοινοτικού δικαιοδοτικού οργάνου στο συγκεκριμένο τομέα.

Άρθρο 3

Έγκριση από τα κράτη μέλη και έναρξη ισχύος της απόφασης του Συμβουλίου

Το Συμβούλιο καλεί τα κράτη μέλη να εγκρίνουν τις διατάξεις των άρθρων 1 και 2 της παρούσας απόφασης σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς κανόνες τους. Η απόφαση αρχίζει να ισχύει την ημέρα γνωστοποίησης της αποδοχής των εν λόγω διατάξεων από το κράτος μέλος που προέβη τελευταίο στη διατύπωση αυτή.

Παρατηρήσεις:

Η έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης εξαρτάται από τη γνωστοποίηση της αποδοχής της παρούσας απόφασης εκ μέρους όλων των κρατών μελών. Η έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης δεν εξαρτάται από την απόφαση ίδρυσης του δικαιοδοτικού οργάνου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, δεδομένου ότι αφορά απλώς την ανάθεση δικαιοδοτικής αρμοδιότητας στην Κοινότητα καθώς και τα γενικά χαρακτηριστικά της. Η εν λόγω αρμοδιότητα θα ασκείται από την Κοινότητα βάσει της απόφασης ίδρυσης του δικαιοδοτικού οργάνου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Η απόφαση αυτή πρέπει να διασφαλίζει την έναρξη ισχύος της μόνο μετά την κοινοποίηση της έγκρισής εκ μέρους των κρατών μελών της απόφασης του Συμβουλίου βάσει του άρθρου 229α της Συνθήκης ΕΚ (Νίκαια).

II. ΙΔΡΥΣΗ ΔΙΚΑΙΟΔΟΤΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΟΥ (ΤΜΗΜΑΤΟΣ) [ΑΡΘΡΟ 225Α ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΕΚ (ΝΙΚΑΙΑ)]

Το άρθρο 225α της Συνθήκης ΕΚ (Νίκαια) θα αποτελέσει τη νομική βάση για την ίδρυση ενός πρωτοβάθμιου δικαιοδοτικού οργάνου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Στο εν λόγω άρθρο ορίζονται τα εξής:

"Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα, προτάσει της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Δικαστήριο, ή τη αιτήσει του Δικαστηρίου και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Επιτροπή, δύναται να συνιστά δικαιοδοτικά τμήματα για να εκδικάζουν σε πρώτο βαθμό ορισμένες κατηγορίες προσφυγών οι οποίες ασκούνται σε συγκεκριμένους τομείς.

Η απόφαση σχετικά με τη σύσταση δικαιοδοτικού τμήματος ορίζει τους κανόνες σχετικά με τη σύνθεση του εν λόγω τμήματος και προσδιορίζει την έκταση των αρμοδιοτήτων που του ανατίθενται.

Οι αποφάσεις των δικαιοδοτικών τμημάτων υπόκεινται σε αναίρεση, η οποία περιορίζεται σε νομικά ζητήματα ή, εάν το προβλέπει η απόφαση για τη σύσταση του τμήματος, σε έφεση, η οποία μπορεί να αφορά και πραγματικά περιστατικά, ενώπιον του Πρωτοδικείου.

Τα μέλη των δικαιοδοτικών τμημάτων επιλέγονται μεταξύ προσώπων που παρέχουν πλήρη εγγύηση ανεξαρτησίας και έχουν την απαιτούμενη ικανότητα για την άσκηση δικαστικών καθηκόντων. Διορίζονται από το Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει ομοφώνως.

Τα δικαιοδοτικά τμήματα καταρτίζουν τον κανονισμό διαδικασίας τους, σε συμφωνία με το Δικαστήριο. Ο κανονισμός αυτός υπόκειται στην έγκριση του Συμβουλίου, το οποίο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.

Εάν η απόφαση για τη σύσταση του τμήματος δεν ορίζει άλλως, οι διατάξεις της παρούσας Συνθήκης σχετικά με το Δικαστήριο και οι διατάξεις του Οργανισμού του Δικαστηρίου εφαρμόζονται και στα δικαιοδοτικά τμήματα."

Η απόφαση του Συμβουλίου δυνάμει του άρθρου 225α της Συνθήκης ΕΚ (Νίκαια) περιλαμβάνει διατάξεις για τα ακόλουθα:

- την ίδρυση, τη διάρθρωση και τη δικαιοδοσία του δικαστηρίου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας (άρθρα 1 έως 10)·
- τις διατάξεις της Συνθήκης ΕΚ που αφορούν το Δικαστήριο και οι οποίες εφαρμόζονται στο δικαστήριο για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας (άρθρο 11)·
- τον Οργανισμό του δικαστηρίου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας (άρθρα 12 έως 27)·
- την έναρξη ισχύος της (άρθρο 28).

Άρθρο 1

Ίδρυση ενός δικαστηρίου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας

- (1) Στο Πρωτοδικείο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων προσαρτάται ένα δικαιοδοτικό τμήμα, καλούμενο στο εξής "δικαστήριο για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας". Η έδρα του είναι αυτή του Πρωτοδικείου.
- (2) Το δικαστήριο για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας αποτελείται από ένα κεντρικό τμήμα, ενώ μπορεί να περιλαμβάνει ένα ή περισσότερα περιφερειακά τμήματα που ιδρύονται βάσει του άρθρου 5.

Παρατηρήσεις:

Νομική βάση για την ίδρυση του δικαστηρίου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας (ΔΚΔΕ) αποτελεί το άρθρο 225α της Συνθήκης ΕΚ (Νίκαια). Στο άρθρο 220, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ (Νίκαια) προβλέπεται ότι "προσαρτώνται στο Πρωτοδικείο" δικαιοδοτικά τμήματα υπό τους ίδιους όρους με αυτούς της ίδρυσης του Πρωτοδικείου και της προσάρτησής του στο Δικαστήριο. Η διάταξη αντιστοιχεί στο άρθρο 1 της απόφασης 88/591 ΕΚΑΧ, ΕΟΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1988, για την ίδρυση Πρωτοβάθμιου Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Στο δεύτερο εδάφιο καθορίζεται η διάρθρωση του ΔΚΔΕ, το οποίο αποτελείται από ένα κεντρικό τμήμα (άρθρο 4), ενώ μπορεί να περιλαμβάνει ένα ή περισσότερα περιφερειακά τμήματα (άρθρο 5). Τα τμήματα συνέρχονται σε υποτμήματα που είναι αρμόδια για την εκδίκαση των υποθέσεων και την έκδοση αποφάσεων (άρθρο 13).

Άρθρο 2

Δικαστές και πρόεδρος του δικαστηρίου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας

- (1) Το δικαστήριο για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας αποτελείται από μέλη με νομική και τεχνική κατάρτιση που διορίζονται για διάστημα 6 ετών. Κάθε 3 έτη πραγματοποιείται μερική ανανέωση των μελών. Η θητεία τους είναι ανανεώσιμη. Αμέσως μετά την ορκωμοσία όλων των μελών του δικαστηρίου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, ο πρόεδρος του Συμβουλίου επιλέγει με κλήρωση τους δικαστές των οποίων η θητεία λήγει κατά το πέρας της πρώτης τριετίας.
- (2) Τα μέλη με νομική κατάρτιση πρέπει να διαθέτουν σημαντική πείρα σε θέματα διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας. Τα μέλη με τεχνική κατάρτιση πρέπει να διαθέτουν σημαντική πείρα στους συναφείς τεχνικούς τομείς καθώς και την προσήκουσα πείρα σε θέματα διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας. Τα μέλη διορίζονται με ομόφωνη απόφαση του Συμβουλίου βάσει ενός καταλόγου υποψηφίων που καταρτίζεται από ανεξάρτητη επιτροπή επιλογής, την οποία θεσπίζει το Συμβούλιο.
- (3) Οι δικαστές εκλέγουν τον πρόεδρο του δικαιοδοτικού τμήματος για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας μεταξύ των μελών με νομική κατάρτιση για διάστημα 3 ετών. Είναι δυνατή η επανεκλογή του προέδρου. Ο πρώτος πρόεδρος διορίζεται για 3 έτη με τη διαδικασία που προβλέπεται για τα μέλη. Εντούτοις, οι κυβερνήσεις των κρατών μελών μπορούν, με κοινή συμφωνία, να αποφασίσουν την εφαρμογή της διαδικασίας που προβλέπεται στην πρώτη φράση της παρούσας παραγράφου.

Παρατηρήσεις:

Η διάταξη ακολουθεί το πρότυπο του άρθρου 2 της απόφασης 88/591 του Συμβουλίου για την ίδρυση του Πρωτοδικείου. Σύμφωνα με την προσέγγιση της Νίκαιας όσον αφορά το Πρωτοδικείο, η διάταξη σχετικά με την ίδρυση του δικαιοδοτικού τμήματος δεν περιλαμβάνεται στον Οργανισμό του.

Οι διατάξεις που προβλέπουν τη δυνατότητα οι δικαστές να καλούνται να ασκήσουν καθήκοντα Γενικού Εισαγγελέα όπως προβλέπεται για το Πρωτοδικείο στο άρθρο 2, παράγραφος 3 της απόφασης 88/591 του Συμβουλίου, δεν φαίνεται να συνάδει με το ΔΚΔΕ. Αφενός, η εφαρμογή των συγκεκριμένων διατάξεων είναι σπάνια ακόμη και στα πλαίσια λειτουργίας του Πρωτοδικείου· αφετέρου, δεν υφίσταται ανάγκη άσκησης καθηκόντων Γενικού Εισαγγελέα ενώπιον του ΔΚΔΕ δεδομένου ότι το δικαιοδοτικό τμήμα θα αποτελείται από ειδικευμένους δικαστές.

Το άρθρο 2, παράγραφος 5, της απόφασης 88/591 του Συμβουλίου περί των προνομίων και ασυλιών των μελών του Πρωτοδικείου θα καλυφθεί στα πλαίσια του άρθρου 12, που θα προβλέπει την εφαρμογή του άρθρου 3 του Οργανισμού του Δικαστηρίου (Νίκαια) για το ΔΚΔΕ.

Παραμένει προς εξέταση η χρησιμότητα μνείας του άρθρου 6 της Συνθήκης περί ιδρύσεως Ενιαίου Συμβουλίου και Ενιαίας Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, κατά το πρότυπο του άρθρου 2, παράγραφος 5, της απόφασης 88/591 του Συμβουλίου για το Πρωτοδικείο.

Στην παράγραφο 1 καθορίζεται ο ιδιαίτερος χαρακτήρας του ΔΚΔΕ που περιλαμβάνει τόσο μέλη με νομική όσο και μέλη με τεχνική κατάρτιση. Εκτός από τους νομικούς, για τη σύνθεση του δικαστηρίου είναι απαραίτητη και η συμμετοχή δικαστών με τεχνική κατάρτιση. Βάσει της προσέγγισης που υιοθετήθηκε, τα μέλη με τεχνική κατάρτιση καλύπτουν τους τρεις βασικούς τεχνολογικούς τομείς: τη χημεία, τη φυσική και τη μηχανική (βλ. άρθρο 4 για το κεντρικό τμήμα). Βεβαίως, δεν μπορεί να απαιτηθεί από τα μέλη με τεχνική κατάρτιση να διαθέτουν εξειδίκευση σε όλους τους επιμέρους τεχνολογικούς τομείς. Ο ρόλος τους δεν συνίσταται στην υποκατάσταση των ενδεχόμενων εμπειρογνομόνων αλλά στη συνδρομή του δικαστηρίου ως συνόλου με στόχο την ταχύτερη και ακριβέστερη κατανόηση των τεχνικών πτυχών μιας υπόθεσης που σχετίζονται με την αποτελεσματική εκδίκασή της και τη λήψη μιας νομικώς ορθής απόφασης. Με τη συνδρομή τους, το δικαστήριο θα είναι καλύτερα επανδρωμένο για την προετοιμασία της προφορικής διαδικασίας και την υποβολή συναφών ερωτήσεων στους διαδίκους ή σε εμπειρογνώμονες. Όσον αφορά τη διάρκεια της θητείας, μοιάζει ενδεδειγμένη η εξαετής θητεία όπως προβλέπεται και για τους δικαστές του Πρωτοδικείου στο άρθρο 225, παράγραφος 3, της Συνθήκης ΕΚ.

Με τη μερική ανανέωση των μελών διασφαλίζεται ότι η εμπειρία που αποκτάται στα πλαίσια του δικαιοδοτικού τμήματος θα μεταδίδεται από τους έμπειρους δικαστές στους νεοδιοριζόμενους, συμβάλλοντας ως εκ τούτου στη συνοχή της νομολογίας και στην ασφάλεια δικαίου. Η ίδια αρχή ισχύει τόσο για το Δικαστήριο, στο άρθρο 223, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ (Νίκαια), όσο και για το Πρωτοδικείο, στο άρθρο 224, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ (Νίκαια) σε συνδυασμό με το άρθρο 12 της απόφασης 88/591 του Συμβουλίου. Δεδομένου ότι στο άρθρο 225α της Συνθήκης ΕΚ (Νίκαια) για τα δικαιοδοτικά τμήματα δεν προβλέπεται παρόμοια διάταξη, πρέπει να περιληφθεί στην απόφαση ίδρυσης του δικαιοδοτικού τμήματος. Εξάλλου, δεδομένου ότι συνδέεται άμεσα με τους θεμέλιους λίθους του ΔΚΔΕ, φαίνεται καταλληλότερη η συγκαταρτίθυσή της μάλλον στο μέρος που αφορά την ίδρυση του ΔΚΔΕ και όχι στον Οργανισμό. Μετά το πέρας της θητείας τους, οι

δικαστές μπορούν να επανεκλεγόνται, όπως ισχύει στην περίπτωση των δικαστών του Πρωτοδικείου.

Για να ξεκινήσει ένας κύκλος στα πλαίσια του οποίου το ΔΚΔΕ θα ανανεώνεται μόνο εν μέρει κάθε φορά, η αρχική θητεία ορισμένων μελών πρέπει να έχει μικρότερη διάρκεια. Παρόμοια διάταξη περιλαμβάνεται στο άρθρο 12 της απόφασης 88/591 του Συμβουλίου για το Πρωτοδικείο.

Η παράγραφος 2 αφορά τα επαγγελματικά προσόντα των μελών του ΔΚΔΕ. Το άρθρο 225α, τέταρτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ (Νίκαια), το οποίο ορίζει ως επιλέξιμα "πρόσωπα που παρέχουν πλήρη εγγύηση ανεξαρτησίας και έχουν την απαιτούμενη ικανότητα για την άσκηση δικαστικών καθηκόντων", μπορεί να χαρακτηριστεί ως γενική διάταξη που αφορά κάθε είδους δικαιοδοτικά τμήματα. Η παράγραφος 2 εξειδικεύει τη γενική αυτή απαίτηση ώστε να καλύψει την ιδιαίτερη φύση του ΔΚΔΕ όσον αφορά, αφενός, το νομικό χαρακτήρα του αντικειμένου και, αφετέρου, την ανάγκη συμμετοχής στην έδρα μελών με τεχνική κατάρτιση. Τα μέλη με νομική κατάρτιση πρέπει να διαθέτουν σημαντική πείρα σε θέματα διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας. Ο όρος αυτός είναι ιδιαίτερα σημαντικός δεδομένου ότι λόγω του ιδιαίτερου χαρακτήρα του δικαίου ευρεσιτεχνίας απαιτείται μεγάλη εμπειρία για την έκδοση ισορροπημένων αποφάσεων. Τα μέλη με τεχνική κατάρτιση πρέπει να διαθέτουν σημαντική πείρα στους συναφείς τεχνικούς τομείς. Παράλληλα, πρέπει να γνωρίζουν επαρκώς τα θέματα διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας. Τα μέλη με τεχνική κατάρτιση πρέπει να μπορούν να διακρίνουν τις τεχνικές πτυχές που σχετίζονται με την έκδοση μιας νομικώς ορθής απόφασης στα πλαίσια του ΔΚΔΕ.

Με το διορισμό των δικαστών μετά από πρόταση μιας επιτροπής επιλογής διασφαλίζεται ότι τηρούνται τα κριτήρια τα οποία πρέπει να πληρούν οι δικαστές. Δεδομένου ότι η επιλογή των υποψηφίων δεν αποτελεί πολιτική απόφαση αλλά κυρίως τεχνικό θέμα εξεύρεσης των δικαστών με τα καταλληλότερα προσόντα, είναι ενδεδειγμένη η ανάθεση σε επιτροπή της αρμοδιότητας για την κατάρτιση καταλόγου υποψηφίων.

Η παράγραφος 3 αφορά τον πρόεδρο του ΔΚΔΕ. Δεδομένου ότι μόνο ένα μέλος με νομική κατάρτιση θα διέθετε τα απαιτούμενα προσόντα ώστε να προεδρεύσει ενός δικαιοδοτικού τμήματος, μοιάζει αναγκαίος ο περιορισμός της επιλεξιμότητας στα μέλη με νομική κατάρτιση. Η θητεία του προέδρου του δικαιοδοτικού τμήματος ισούται με το ήμισυ της θητείας των δικαστών. Οι φράσεις 3 και 4 αντιστοιχούν στο άρθρο 11, παράγραφος 1, της απόφασης 88/591 του Συμβουλίου.

Άρθρο 3

Ειδικά καθήκοντα του προέδρου του δικαστηρίου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας

Ο πρόεδρος διευθύνει τις εργασίες και τις υπηρεσίες του δικαστηρίου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.

Παρατηρήσεις:

Η διάταξη αυτή βασίζεται στο άρθρο 8 των κανονισμών διαδικασίας του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου, που υπογραμμίζει τα ειδικά καθήκοντα του προέδρου του ΔΚΔΕ. Ο πρόεδρος διευθύνει τις εργασίες και τις υπηρεσίες του ΔΚΔΕ.

Εκτός από τα ανωτέρω ειδικά καθήκοντα, ο πρόεδρος προεδρεύει ενός των υποτμημάτων του κεντρικού τμήματος σύμφωνα με το άρθρο 13, παράγραφος 1.

Άρθρο 4

Κεντρικό τμήμα

Το κεντρικό τμήμα του δικαστηρίου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, με έδρα αυτή του Πρωτοδικείου, αποτελείται από επτά δικαστές, τέσσερις με νομική και τρεις με τεχνική κατάρτιση.

Παρατηρήσεις:

Στην έδρα του Πρωτοδικείου στο Λουξεμβούργο ιδρύεται το κεντρικό τμήμα του ΔΚΔΕ, με επτά δικαστές. Αρχικά, όλες οι αγωγές θα εκδικάζονται από το εν λόγω κεντρικό τμήμα του ΔΚΔΕ. Η ίδρυση περιφερειακών τμημάτων προβλέπεται μόνο σε μεταγενέστερη φάση και εφόσον αυξηθεί ο φόρτος εργασίας (άρθρο 5). Μετά την ίδρυση του πρώτου περιφερειακού τμήματος, τόσο το κεντρικό όσο και το περιφερειακό τμήμα θα εκδικάζουν τις αγωγές σύμφωνα με τους κανόνες για την άσκηση δικαιοδοσίας (άρθρο 8).

Η σύνθεση του κεντρικού τμήματος (τέσσερα μέλη με νομική και τρία με τεχνική κατάρτιση) βασίσθηκε στο ακόλουθο σκεπτικό: δεδομένου ότι το τμήμα θα συνεδριάζει σε υποτμήματα στα οποία θα συμμετέχουν δύο μέλη με νομική και ένα με τεχνική κατάρτιση, για τη σύνθεση δύο υποτμημάτων απαιτούνται τέσσερα μέλη με νομική κατάρτιση. Σε κάθε υποτμήμα θα εκδικάζονται αγωγές που αφορούν συναφείς τεχνολογικούς τομείς ώστε σε κάθε υποτμήμα να διασφαλίζεται, ανάλογα με τον τεχνολογικό τομέα, η συμμετοχή ενός από τα τρία μέλη με τεχνική κατάρτιση. Τα εν λόγω μέλη πρέπει να καλύπτουν τους βασικούς τεχνολογικούς τομείς ώστε να μπορούν να παρέχουν την απαραίτητη τεχνική πραγματογνωμοσύνη, και ειδικότερα τους τομείς της χημείας, της φυσικής και της μηχανικής. Ο αριθμός των δύο υποτμημάτων στα πλαίσια του κεντρικού τμήματος μοιάζει κατάλληλος για την αντιμετώπιση του φόρτου εργασίας του κεντρικού τμήματος που, σύμφωνα με το άρθρο 5, δεν θα υπερβαίνει τις 150 υποθέσεις. Ως εκ τούτου, σε κάθε υποτμήμα θα εκδικάζονται έως 75 αγωγές ετησίως.

Άρθρο 5

Ίδρυση περιφερειακών τμημάτων στα κράτη μέλη

- (1) Αν ο αριθμός των αγωγών που ασκούνται ενώπιον του κεντρικού τμήματος κατά τη διάρκεια ενός ημερολογιακού έτους υπερβαίνει τις 150, ιδρύεται περιφερειακό τμήμα του δικαστηρίου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας στο κράτος μέλος στο οποίο κατοικεί η πλειονότητα των διαδίκων που εμπλέκονται σε υποθέσεις ενώπιον του κεντρικού τμήματος.
- (2) Νέο περιφερειακό τμήμα ιδρύεται σε άλλο κράτος μέλος σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο εφόσον, μετά την ίδρυση ενός νέου περιφερειακού τμήματος, ο αριθμός των αγωγών που ασκούνται ενώπιον του κεντρικού τμήματος κατά τη διάρκεια ενός πλήρους ημερολογιακού έτους εξακολουθεί να υπερβαίνει τις 150. Εν προκειμένω, λαμβάνονται υπόψη μόνο οι διάδικοι σε αγωγές που ασκήθηκαν μετά το σχετικό ημερολογιακό έτος βάσει των στοιχείων του οποίου ιδρύθηκε το προηγούμενο περιφερειακό τμήμα.

- (3) Δύο ή περισσότερα κράτη μέλη μπορούν να κοινοποιήσουν στο Συμβούλιο την κοινή τους υποψηφιότητα όσον αφορά την ίδρυση ενός περιφερειακού τμήματος. Για την ίδρυση ενός περιφερειακού τμήματος λαμβάνονται υπόψη μόνο οι κοινοποιήσεις που πραγματοποιούνται πριν από το πέρας του συναφούς ημερολογιακού έτους. Η κοινοποίηση περιλαμβάνει συμφωνία των ενδιαφερόμενων κρατών μελών σχετικά με την έδρα του κοινού περιφερειακού τμήματος των εν λόγω κρατών μελών.
- (4) Οι αποφάσεις για την εφαρμογή των παραγράφων 1 έως 3 λαμβάνονται από το Συμβούλιο με ειδική πλειοψηφία, κατόπιν αιτήματος του δικαστηρίου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας υποβαλλόμενου σε συμφωνία με το Δικαστήριο των ΕΚ και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Επιτροπή.
- (5) Μετά τη νομότυπη ίδρυση ενός περιφερειακού τμήματος, το Δικαστήριο των ΕΚ δημοσιεύει στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σχετική ανακοίνωση καθώς και την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας του περιφερειακού τμήματος.

Παρατηρήσεις:

Ας σημειωθεί ότι το άρθρο 24 παρέχει την ευχέρεια στο κεντρικό τμήμα να διεξαγάγει ολόκληρη ή μέρος της διαδικασίας σε ένα κράτος μέλος. Εντούτοις, εφόσον σημαντικό μέρος των διαφορών προέρχεται από συγκεκριμένη περιφέρεια της Κοινότητας, για την αποτελεσματικότερη εκδίκαση των διαφορών αυτών ενδείκνυται η ύπαρξη σε μόνιμη βάση ενός τμήματος στην εν λόγω περιφέρεια. Ως εκ τούτου, όσον αφορά μια μεταγενέστερη φάση κατά την οποία θα έχει αυξηθεί ο αριθμός των διαφορών σχετικά με το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, το παρόν άρθρο προβλέπει ένα μηχανισμό για την ίδρυση ενός ή περισσότερων περιφερειακών τμημάτων του ΔΚΔΕ με αρμοδιότητα την πρωτοβάθμια εκδίκαση των διαφορών σχετικά με το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Κριτήριο σχετικά με τη χρονική στιγμή ίδρυσης του πρώτου περιφερειακού τμήματος αποτελεί η υπέρβαση των 150 υποβαλλόμενων υποθέσεων ενώπιον του ΔΚΔΕ ετησίως. Μετά την ίδρυση του πρώτου περιφερειακού τμήματος, σημαντικός αριθμός υποθέσεων θα εκδικάζεται πλέον στα πλαίσια του εν λόγω τμήματος έχοντας ως αποτέλεσμα τη μείωση του φόρτου εργασίας του κεντρικού τμήματος κατά τα επόμενα έτη.

Το θέμα της έδρας του περιφερειακού τμήματος σχετίζεται με τη δραστηριότητα στον τομέα των διαφορών σχετικά με το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας και, ως εκ τούτου, την ανάγκη ύπαρξης ενός περιφερειακού τμήματος. Το περιφερειακό τμήμα ιδρύεται στο κράτος μέλος από το οποίο προέρχεται, βάσει των εμπλεκόμενων μερών, το μεγαλύτερο ποσοστό διαφορών σχετικά με το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας που υποβάλλονται στο κεντρικό τμήμα. Εν προκειμένω, ο συνολικός αριθμός των εμπλεκόμενων στις διαφορές υπολογίζεται και κατανέμεται στα κράτη μέλη βάσει του τόπου κατοικίας των εν λόγω διαδίκων. Όταν σε μια διαφορά εμπλέκονται περισσότερα μέρη, λαμβάνεται υπόψη ο τόπος κατοικίας όλων των διαδίκων. Το περιφερειακό τμήμα ιδρύεται στο κράτος μέλος που έχει συγκεντρώσει τον υψηλότερο συνολικό αριθμό διαδίκων κατά το πέρας του συναφούς ημερολογιακού έτους.

Στη δεύτερη παράγραφο προβλέπεται η ίδρυση περαιτέρω περιφερειακών τμημάτων εφόσον ο αριθμός των υποβαλλόμενων υποθέσεων ενώπιον του κεντρικού τμήματος εξακολουθεί να υπερβαίνει τις 150 ετησίως. Προβλέπεται η ίδρυση περαιτέρω περιφερειακών τμημάτων σε "άλλο κράτος μέλος", γεγονός που σημαίνει ότι σε κάθε κράτος μέλος μπορεί να ιδρυθεί ένα μόνο περιφερειακό τμήμα. Ο καθορισμός του κράτους μέλους στο οποίο θα ιδρυθεί το νέο περιφερειακό τμήμα συνδέεται και πάλι με τον τόπο κατοικίας των διαδίκων που εμπλέκονται

σε διαφορές ενώπιον του κεντρικού τμήματος. Μετά την ίδρυση ενός περιφερειακού τμήματος αρχίζει εκ νέου ο υπολογισμός του αριθμού των διαδικών. Εξάλλου, υπολογίζεται μόνο ο αριθμός των διαδικών στις αγωγές που ασκήθηκαν μετά το συναφές ημερολογιακό έτος βάσει των στοιχείων του οποίου ιδρύθηκε το προηγούμενο περιφερειακό τμήμα. Το θέμα της περαιτέρω ανάγκης αποκέντρωσης σχετίζεται άμεσα με τον αριθμό των υποθέσεων που εξακολουθούν να υποβάλλονται στο κεντρικό τμήμα, μετά την πλήρωση των κριτηρίων για την ίδρυση του προηγούμενου περιφερειακού τμήματος.

Στην τρίτη παράγραφο παρέχεται η δυνατότητα συνασπισμού δύο ή περισσότερων κρατών μελών για την ίδρυση ενός περιφερειακού τμήματος, δεδομένου ότι μια χώρα ενδέχεται μόνη της να μην πληροί τα κριτήρια για την ίδρυση ενός περιφερειακού τμήματος, ενώ μπορεί να συμβαίνει το αντίθετο αν συνασπισθεί με άλλες χώρες.

Η παράγραφος 4 περιγράφει τη διαδικασία ίδρυσης περιφερειακών τμημάτων. Ενώ οι παράγραφοι 1 έως 3 αυτού του άρθρου περιλαμβάνουν όλα τα σχετικά κριτήρια για την ίδρυση περιφερειακών τμημάτων, αυτή η παράγραφος προβλέπει την έκδοση περαιτέρω αποφάσεων του Συμβουλίου για την υλοποίησή τους. Τα μέτρα που θα λάβει το Συμβούλιο θα αφορούν κυρίως το διορισμό δικαστών και γραμματέων καθώς και άλλα θέματα που σχετίζονται με τον προϋπολογισμό της ΕΕ, όπως η απόκτηση κτιρίων και εξοπλισμού.

Στην παράγραφο 5 προβλέπεται η δημοσίευση ανακοίνωσης από το Δικαστήριο των ΕΚ σχετικά με την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας ενός περιφερειακού τμήματος.

Άρθρο 6

Δικαστές των περιφερειακών τμημάτων

Ο πρόεδρος του δικαστηρίου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας διορίζει τα μέλη με νομική και τεχνική κατάρτιση που συμμετέχουν στο περιφερειακό τμήμα για πλήρη θητεία. Ο αριθμός των δικαστών που διορίζεται στο περιφερειακό τμήμα εξαρτάται από το φόρτο εργασίας του τμήματος.

Παρατηρήσεις:

Τα περιφερειακά τμήματα ιδρύονται μόνο εφόσον η ίδρυσή τους δικαιολογείται λόγω αυξημένης ζήτησης. Σε παρόμοια περίπτωση, το περιφερειακό τμήμα πρέπει βεβαίως να διαθέτει τα μέσα ώστε να λειτουργεί αποτελεσματικά. Για το σκοπό αυτό, είναι σημαντικό οι δικαστές να εργάζονται διαρκώς από κοινού. Τα μέλη με νομική και τεχνική κατάρτιση διορίζονται για πλήρη θητεία.

Τα περιφερειακά τμήματα εκδικάζουν όλες τις αγωγές που ασκούνται ενώπιόν τους σύμφωνα με τους συναφείς κανόνες για την άσκηση δικαιοδοσίας. Κάθε περιφερειακό τμήμα πρέπει να έχει τουλάχιστον δύο νομικά μέλη και τρία τεχνικά μέλη που να καλύπτουν τους τρεις τεχνολογικούς τομείς (χημεία, φυσική και μηχανική). Ωστόσο, δεν είναι δυνατή η πρόβλεψη του πλήθους των διαφορών ενώπιον των περιφερειακών τμημάτων. Για το λόγο αυτό δεν προβλέπεται συγκεκριμένος αριθμός δικαστών ενώ η διάταξη περιορίζεται στη διατύπωση της αρχής σύμφωνα με την οποία ο αριθμός των δικαστών ενός περιφερειακού τμήματος εξαρτάται από το πλήθος των διαφορών που εκκρεμούν ενώπιόν του.

Άρθρο 7

Δικαιοδοσία

Το δικαστήριο για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας διαθέτει αποκλειστική δικαιοδοσία, σε πρώτο βαθμό, επί διαφορών σχετικών με την εφαρμογή του κανονισμού για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, στα πλαίσια της αρμοδιότητας που ανατίθεται στο Δικαστήριο βάσει του άρθρου 1 της απόφασης για την ανάθεση αρμοδιότητας στο Δικαστήριο.

Παρατηρήσεις:

Με το παρόν άρθρο ανατίθεται η αποκλειστική δικαιοδοσία, σε πρώτο βαθμό, επί διαφορών σχετικών με το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας στο ΔΚΔΕ. Η έκταση της δικαιοδοσίας καθορίζεται μέσω της μνείας του άρθρου 1 της απόφασης για την ανάθεση αρμοδιότητας στο Δικαστήριο (άρθρο 229α της Συνθήκης ΕΚ (Νίκαια)). Ως εκ τούτου, το ΔΚΔΕ διαθέτει αρμοδιότητα, περιλαμβανομένων των προσωρινών μέτρων, όσον αφορά το κύρος και την προσβολή του κοινοτικού διπλώματος ευρεσιτεχνίας, τη χρήση της εφεύρεσης μετά τη δημοσίευση της αίτησης κοινοτικού διπλώματος ευρεσιτεχνίας, το δικαίωμα που βασίζεται σε προγενέστερη χρήση της εφεύρεσης, καθώς και επί αιτήσεων περιορισμού και αιτήσεων για την αναγνώριση της εκπολής του κοινοτικού διπλώματος ευρεσιτεχνίας.

Άρθρο 8

Πρωτοβάθμια άσκηση δικαιοδοσίας

- (1) Το κεντρικό τμήμα του δικαστηρίου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας ασκεί τη δικαιοδοσία του σύμφωνα με τις κατωτέρω παραγράφους.
- (2) Τα περιφερειακά τμήματα του δικαστηρίου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας είναι αρμόδια για την εκδίκαση των αγωγών κατά εναγομένων που κατοικούν στο κράτος μέλος έδρας του περιφερειακού τμήματος. Εντούτοις, αν μια αγωγή στρέφεται κατά δύο ή περισσότερων εναγομένων που κατοικούν σε διαφορετικά κράτη μέλη, η αγωγή ασκείται ενώπιον του κεντρικού τμήματος του δικαστηρίου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.
- (3) Η αγωγή για προσβολή μπορεί επίσης να ασκηθεί ενώπιον του περιφερειακού τμήματος που έχει ιδρυθεί στο κράτος μέλος στο οποίο συνέβη το ζημιογόνο γεγονός. Στην περίπτωση αυτή, το περιφερειακό τμήμα είναι επίσης αρμόδιο να αποφασίζει για παράλληλες πράξεις ενδεχόμενης προσβολής μεταξύ των ιδίων μερών που συνέβησαν σε άλλα κράτη μέλη.
- (4) Εφόσον ένα τμήμα είναι αναρμόδιο για την άσκηση δικαιοδοσίας σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, μπορεί να καταστεί αρμόδιο:
 - (α) αν πρόκειται για ανταγωγή που απορρέει από τα ίδια πραγματικά περιστατικά στα οποία στηρίζεται η κύρια αγωγή, ή
 - (β) αν ο εναγόμενος παρίσταται ενώπιον του εν λόγω τμήματος, εκτός αν η παράσταση έχει ως σκοπό την αμφισβήτηση της δικαιοδοσίας του ανωτέρω τμήματος.

- (5) Μετά από αίτημα κράτους μέλους στο οποίο δεν λειτουργεί περιφερειακό τμήμα, και κατόπιν αντίστοιχης πρότασης του δικαστηρίου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας υποβαλλόμενης σε συμφωνία με το Δικαστήριο των ΕΚ και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Επιτροπή, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία, αποφαινεται ότι για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου η άσκηση δικαιοδοσίας από ένα υπάρχον περιφερειακό τμήμα επεκτείνεται στο εν λόγω κράτος μέλος.

Παρατηρήσεις:

Η δικαιοδοσία σε πρώτο βαθμό όσον αφορά το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας ανατίθεται στο ΔΚΔΕ, ανεξάρτητα από την έκδοση απόφασης από το κεντρικό ή το περιφερειακό τμήμα. Εντούτοις, είναι αναγκαίοι κάποιοι κανόνες για την κατανομή της άσκησης δικαιοδοσίας μεταξύ του κεντρικού και των περιφερειακών τμημάτων. Το παρόν άρθρο βασίζεται στην υπόθεση ότι οι αγωγές ασκούνται απευθείας στο κεντρικό ή στα περιφερειακά τμήματα. Η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών εν γένει και ειδικότερα η ταχύτητα που απαιτείται κατά τη λήψη προσωρινών μέτρων αποκλείουν τη θέσπιση κανόνων που θα καθιστούσαν υποχρεωτική την υποβολή της αγωγής στο κεντρικό τμήμα, το οποίο θα ανέθετε κατά περίπτωση την υπόθεση σε κάποιο περιφερειακό τμήμα. Εξάλλου, η εμπιστοσύνη των κατόχων δικαιωμάτων στο σύστημα μπορεί να διασφαλισθεί μόνο αν οι διάδικοι έχουν τη δυνατότητα να βασισθούν σε ένα σαφές σύνολο κανόνων αναφορικά με την άσκηση δικαιοδοσίας κατά την υποβολή των αγωγών και την προετοιμασία της υπεράσπισής τους.

Στην παράγραφο 1 θεσπίζεται η αρχή σύμφωνα με την οποία αρμόδιο για την άσκηση δικαιοδοσίας είναι το κεντρικό τμήμα του ΔΚΔΕ, εκτός αν οι επόμενες παράγραφοι προβλέπουν διαφορετικά.

Εφόσον ιδρυθεί ένα περιφερειακό τμήμα, η δικαιοδοσία όσον αφορά τους εναγομένους που έχουν την κατοικία τους στο εν λόγω κράτος μέλος ασκείται, σύμφωνα με την παράγραφο 2, όχι από το ΔΚΔΕ σε κεντρικό επίπεδο αλλά από το σχετικό περιφερειακό τμήμα (αρχή που απορρέει από το άρθρο 2 του κανονισμού ΕΚ 44/2001). Αν ένα περιφερειακό τμήμα είναι εγκατεστημένο στο κράτος μέλος Χ, τότε οι αγωγές για προσβολή κατά εναγομένων που κατοικούν στο κράτος Χ καθώς και οι αγωγές ακύρωσης κατά δικαιούχων που κατοικούν στο εν λόγω κράτος μέλος πρέπει να ασκούνται ενώπιον του ανωτέρω περιφερειακού τμήματος. Εντούτοις, όταν μια αγωγή στρέφεται κατά περισσότερων εναγομένων και οι εναγόμενοι κατοικούν σε διαφορετικά κράτη μέλη, η δικαιοδοσία ασκείται από το κεντρικό τμήμα.

Με την παράγραφο 3 διευρύνεται το πεδίο εφαρμογής της δικαιοδοσίας των περιφερειακών τμημάτων. Σε περίπτωση προσβολής, ο ενάγων μπορεί επίσης να ασκήσει αγωγή ενώπιον του περιφερειακού τμήματος του τόπου όπου συνέβη το ζημιογόνο γεγονός. Η ίδια αρχή περιλαμβάνεται στο άρθρο 5, παράγραφος 3, του κανονισμού ΕΚ 44/2001. Μολονότι στη διάταξη του εν λόγω κανονισμού μνημονεύεται εκτός από τον τόπο όπου "συνέβη" το ζημιογόνο γεγονός και ο τόπος στον οποίο "ενδέχεται να συμβεί" το ζημιογόνο γεγονός, η μνεία αυτή δεν επαναλήφθηκε δεδομένου ότι οι αγωγές για επαπειλούμενη προσβολή ενός κοινοτικού διπλώματος ευρεσιτεχνίας εξαιρούνται βάσει του άρθρου 30, παράγραφος 2, της πρότασης κανονισμού για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.

Στις περιπτώσεις στις οποίες το περιφερειακό τμήμα ασκεί δικαιοδοσία λόγω του ότι η προσβολή συνέβη στο κράτος μέλος όπου βρίσκεται η έδρα του, η δικαιοδοσία του τμήματος δεν περιορίζεται μόνο στην εξέταση της εν λόγω προσβολής. Το περιφερειακό τμήμα είναι επίσης αρμόδιο να αποφασίζει για παράλληλες πράξεις προσβολής μεταξύ των ιδίων μερών που συνέβησαν σε άλλα κράτη μέλη, εφόσον ο ενάγων ασκήσει αντίστοιχη αγωγή. Η

ρύθμιση αυτή είναι αναγκαία δεδομένου ότι το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας αποτελεί ενιαίο τίτλο και, ως εκ τούτου, πρέπει να διασφαλισθεί η αποτελεσματικότητα της διαδικασίας ώστε να αποφεύγεται η επανάληψή της.

Η παράγραφος 4 περιλαμβάνει δύο ακόμη περιπτώσεις άσκησης δικαιοδοσίας.

Στο εδάφιο (α) προβλέπεται ότι ένα τμήμα που δεν διαθέτει αρμοδιότητα για την άσκηση δικαιοδοσίας βάσει των προηγούμενων παραγράφων, καθίσταται αρμόδιο όσον αφορά τις ανταγωγές στα πλαίσια αγωγής για την εκδίκαση της οποίας το εν λόγω τμήμα είναι εκ του νόμου αρμόδιο. Στόχος είναι η ταχύτερη δυνατή έκδοση μιας απόφασης χωρίς να τίθενται σε κίνδυνο τα συμφέροντα των διαδίκων λόγω των ισχυόντων κανόνων άσκησης της δικαιοδοσίας. Εφόσον ένα τμήμα έχει ήδη αναλάβει την εκδίκαση μιας αγωγής, πρέπει να μπορεί να εκδικάζει και όλες τις συναφείς με την υπόθεση αγωγές, ακόμη και αν το τμήμα αυτό δεν θα ήταν αρμόδιο για την εκδίκαση των εν λόγω αγωγών αν οι τελευταίες ασκούνταν ως μεμονωμένες αγωγές. Εξάλλου, οι διάδικοι υποχρεούνται να παρουσιασθούν ενώπιον του τμήματος για να προβάλουν τα επιχειρήματά τους, οπότε το τμήμα μπορεί να αποφασίσει για όλες τις συναφείς αγωγές. Παρόμοια διάταξη περιλαμβάνεται στο άρθρο 6, παράγραφος 3, του κανονισμού ΕΚ 44/2001 του Συμβουλίου. Όσον αφορά τις διαφορές σχετικά με τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, η παρούσα διάταξη έχει ιδιαίτερη σημασία για τις αγωγές ακύρωσης που ασκούνται ως ανταγωγή από τον εναγόμενο στα πλαίσια αγωγών για προσβολή. Ενώ μια χωριστή αγωγή ακύρωσης θα έπρεπε να ασκηθεί ενώπιον του κεντρικού τμήματος ή - εφόσον υπάρχει - ενώπιον του περιφερειακού τμήματος στον τόπο κατοικίας του δικαιούχου, για μια αγωγή ακύρωσης που ασκείται ως ανταγωγή καθίσταται αρμόδιο το περιφερειακό τμήμα στο κράτος μέλος κατοικίας του εναγομένου για προσβολή.

Στο εδάφιο (β) προβλέπεται ότι ένα τμήμα καθίσταται αρμόδιο αν ο εναγόμενος παρίσταται ενώπιον του εν λόγω τμήματος, διάταξη η οποία προβλέπεται επίσης στο άρθρο 24 του κανονισμού ΕΚ 44/2001 του Συμβουλίου. Αν η δικαιοδοσία του ανωτέρω τμήματος δεν έχει αμφισβητηθεί, τότε το εν λόγω τμήμα μπορεί να εκδικάσει την αγωγή ενώ δεν είναι δυνατή η μεταγενέστερη επίκληση των κανόνων περί δικαιοδοσίας ως παραδεκτής ένστασης.

Στην παράγραφο 5 προβλέπεται η δυνατότητα άσκησης αρμοδιότητας από υφιστάμενο περιφερειακό τμήμα εκ μέρους άλλου κράτους μέλους, κατ' αίτηση του εν λόγω κράτους μέλους. Ο μηχανισμός αυτός διασφαλίζει την πρόσβαση των κρατών μελών που δεν διαθέτουν περιφερειακό τμήμα σε γειτονικό υπάρχον περιφερειακό τμήμα.

Περαιτέρω διατάξεις που ενδέχεται να χρειασθούν στα πλαίσια άσκησης δικαιοδοσίας του ΔΚΔΕ είτε από το κεντρικό είτε από περιφερειακά τμήματα, μπορούν να προβλεφθούν στον κανονισμό διαδικασίας.

Άρθρο 9

Συμφωνία για την άσκηση δικαιοδοσίας

Με την επιφύλαξη του άρθρου 8, αν οι διάδικοι συμφώνησαν, βάσει των διατάξεων του κανονισμού διαδικασίας, ότι ένα τμήμα θα δικάζει τις διαφορές που έχουν προκύψει ή ενδέχεται να προκύψουν από συγκεκριμένη έννομη σχέση, το τμήμα αυτό είναι αρμόδιο για την άσκηση δικαιοδοσίας· η εν λόγω δικαιοδοσία είναι αποκλειστική, εκτός αν τα μέρη συμφώνησαν άλλως.

Παρατηρήσεις:

Όπως στην περίπτωση των άρθρων 23 και επόμενα του κανονισμού 44/2001 του Συμβουλίου, τα μέρη μπορούν να προβούν σε συμφωνία για την άσκηση δικαιοδοσίας υπό ορισμένες προϋποθέσεις. Οι κανόνες περί δικαιοδοσίας λαμβάνουν υπόψη τα νόμιμα συμφέροντα των διαδίκων που εμπλέκονται σε διαφορές σχετικές με το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας και τυγχάνουν εφαρμογής, εκτός αν τα μέρη συμφωνήσουν εγκύρως σε διαφορετικό τόπο δικαιοδοσίας ο οποίος εξυπηρετεί καλύτερα τα συμφέροντα και των δύο μερών. Οι συμφωνίες για την άσκηση δικαιοδοσίας μπορούν να αφορούν μόνο διαφορές που έχουν ήδη προκύψει ή ενδέχεται να προκύψουν από συγκεκριμένη έννομη σχέση. Τούτο αποτελεί εγγύηση ότι και τα δύο μέρη κατανοούν τις συνέπειες της συμφωνίας. Περαιτέρω απαιτήσεις σχετικά με την εγκυρότητα της συμφωνίας, όπως π.χ. η μορφή μιας παρόμοιας συμφωνίας, μπορούν να προβλεφθούν στον κανονισμό διαδικασίας.

Άρθρο 10

Εκκρεμοδικία και συνάφεια

- (1) Αν έχουν ασκηθεί αγωγές με την ίδια αιτία και μεταξύ των ίδιων διαδίκων ενώπιον περισσότερων τμημάτων του δικαστηρίου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, κάθε τμήμα εκτός εκείνου που επελήφθη πρώτο, αναστέλλει αυτεπάγγελτα τη διαδικασία του μέχρις ότου διαπιστωθεί η δικαιοδοσία του τμήματος που επελήφθη πρώτο. Όταν διαπιστωθεί η δικαιοδοσία του πρώτου επιληφθέντος τμήματος, κάθε τμήμα εκτός εκείνου που έχει πρώτο επιληφθεί, οφείλει να διαπιστώσει την έλλειψη δικαιοδοσίας του υπέρ του πρώτου τμήματος.
- (2) Όταν συναφείς αγωγές εκκρεμούν ενώπιον περισσότερων τμημάτων, κάθε τμήμα εκτός εκείνου που έχει πρώτο επιληφθεί μπορεί να αναστείλει την εκδίκαση έως την έκδοση απόφασης για την αρχική αγωγή ή να παραπέμψει με δεσμευτική ισχύ την αγωγή στο τμήμα που έχει πρώτο επιληφθεί. Είναι συναφείς οι αγωγές που συνδέονται μεταξύ τους τόσο στενά ώστε να υπάρχει συμφέρον να εξετασθούν και να εκδικασθούν ταυτόχρονα, προκειμένου να αποφευχθεί η έκδοση ασυμβίβαστων μεταξύ τους αποφάσεων αν τυχόν οι αγωγές εκδικάζονταν χωριστά.

Παρατηρήσεις:

Το παρόν άρθρο αντιστοιχεί στα άρθρα 27 και 28 του κανονισμού ΕΚ 44/2001 του Συμβουλίου και ρυθμίζει την εκδίκαση αγωγών στα πλαίσια των οποίων έχουν επιληφθεί περισσότερα του ενός τμήματα.

Η παράγραφος 1 αφορά τις περιπτώσεις στις οποίες έχουν ασκηθεί αγωγές με την ίδια αιτία και μεταξύ των ίδιων διαδίκων ενώπιον δύο ή περισσότερων τμημάτων. Εν προκειμένω, το τμήμα που επελήφθη μεταγενέστερα αναστέλλει τη διαδικασία μέχρις ότου το τμήμα που επελήφθη πρώτο διαπιστώσει τη δικαιοδοσία του. Στην περίπτωση αυτή, κάθε τμήμα εκτός εκείνου που έχει πρώτο επιληφθεί διαπιστώνει την έλλειψη δικαιοδοσίας του.

Η παράγραφος 2 αφορά τις περιπτώσεις στις οποίες συναφείς αγωγές εκκρεμούν ενώπιον διαφορετικών τμημάτων και οι εν λόγω αγωγές συνδέονται μεταξύ τους τόσο στενά ώστε να πρέπει να εκδικασθούν ταυτόχρονα προκειμένου να αποφευχθεί η έκδοση ασυμβίβαστων μεταξύ τους αποφάσεων. Εν προκειμένω, κάθε τμήμα εκτός εκείνου που έχει πρώτο επιληφθεί μπορεί να αναστείλει την εκδίκαση έως την έκδοση της απόφασης του τμήματος που έχει πρώτο επιληφθεί ή να παραπέμψει την αγωγή στο εν λόγω τμήμα.

Εφαρμογή των διατάξεων της Συνθήκης ΕΚ

- (1) Με την επιφύλαξη των παρακάτω, τα άρθρα 241, 243, 244 και 256 της Συνθήκης ΕΚ εφαρμόζονται και στο δικαστήριο για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.
- (2) Η αρμοδιότητα του δικαστηρίου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας να διατάσσει τα αναγκαία προσωρινά μέτρα δεν εξαρτάται από το αν έχει ήδη κινηθεί ενώπιον του η κύρια διαδικασία.

Παρατηρήσεις:

Το άρθρο 225α, έκτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ (Νίκαια) ορίζει ότι οι διατάξεις της Συνθήκης ΕΚ σχετικά με το Δικαστήριο εφαρμόζονται και στα δικαιοδοτικά τμήματα, εκτός αν η απόφαση για τη σύσταση του τμήματος ορίζει άλλως. Το ίδιο προβλέπεται και για το Πρωτοδικείο στο άρθρο 225, παράγραφος 2, της Συνθήκης ΕΚ.

Η διάταξη αντιστοιχεί στο άρθρο 4 της απόφασης 88/591 του Συμβουλίου, στο οποίο μνημονεύονται τα άρθρα της Συνθήκης ΕΚ που εφαρμόζονται στο Πρωτοδικείο. Ας σημειωθεί ότι τα εφαρμοζόμενα άρθρα της Συνθήκης ΕΚ δεν έχουν την ίδια σημασία στο πλαίσιο διαφορών μεταξύ ιδιωτών για διπλώματα ευρεσιτεχνίας με αυτή στο πλαίσιο των υποθέσεων που εκδικάζονται από το Δικαστήριο ή το Πρωτοδικείο. Εντούτοις, ορισμένα από τα ανωτέρω άρθρα περιλαμβάνουν διατάξεις με τις οποίες θεσπίζονται βασικοί κανόνες και εξουσίες που εφαρμόζονται επίσης στο δικαιοδοτικό τμήμα για τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας. Αντίθετα από την περίπτωση του Πρωτοδικείου, μνημονεύονται μόνο τα σχετικά άρθρα της Συνθήκης ΕΚ και όχι αυτά των Συνθηκών ΕΚΑΧ και ΕΚΑΕ. Τούτο δικαιολογείται από το γεγονός ότι το ΔΚΔΕ ασκεί δικαιοδοσία μόνο επί διαφορών σχετικών με διπλώματα ευρεσιτεχνίας και μόνο στα πλαίσια της Συνθήκης ΕΚ ενώ το Πρωτοδικείο έχει δικαιοδοσία στα πλαίσια και των τριών Συνθηκών.

Άρθρο 229 της Συνθήκης ΕΚ

Η μνεία που περιλαμβάνεται στο άρθρο 4 της απόφασης 88/591 του Συμβουλίου, δεν επαναλαμβάνεται στον αντίστοιχο κατάλογο για το ΔΚΔΕ. Αφορά τη δυνατότητα χορήγησης δικαιοδοσίας στο Δικαστήριο και στο Πρωτοδικείο σχετικά με τις κυρώσεις που προβλέπουν οι κανονισμοί οι οποίοι εκδίδονται από κοινού από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Δεν φαίνεται να υπάρχει ανάγκη παρόμοιας διάταξης στο πλαίσιο των διαφορών που αφορούν διπλώματα ευρεσιτεχνίας.

Άρθρο 231 της Συνθήκης ΕΚ

Το άρθρο 231, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ αφορά την ακύρωση κοινοτικής πράξης. Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται στις διαφορές σχετικά με τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας οι οποίες συνιστούν διαφορές μεταξύ ιδιωτών και δεν αφορούν τέτοιες πράξεις. Μια πράξη της Επιτροπής που χορηγεί ή αρνείται τη χορήγηση υποχρεωτικής άδειας εκμετάλλευσης δεν εμπίπτει στη δικαιοδοσία του ΔΚΔΕ. Το άρθρο 231, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ αφορά την ακύρωση κανονισμού από το Δικαστήριο. Το ΔΚΔΕ δεν διαθέτει αρμοδιότητα ακύρωσης διατάξεων του κανονισμού για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Εντούτοις, πρέπει να σημειωθεί ότι τα μέρη ενώπιον του ΔΚΔΕ μπορούν να επικαλούνται μόνο το ανεφάρμοστο ενός κανονισμού βάσει του άρθρου 241.

Άρθρο 233 της Συνθήκης ΕΚ

Το εν λόγω άρθρο θεσπίζει υποχρεώσεις για τα όργανα των Κοινοτήτων των οποίων οι πράξεις εκηρύχθησαν άκυρες ή αντίθετα από την κοινοτική νομοθεσία δεν έλαβαν τα αναγκαία μέτρα που συνεπάγεται η απόφαση. Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται στις διαφορές σχετικά με τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας.

Άρθρο 241 της Συνθήκης ΕΚ

Το εν λόγω άρθρο επιτρέπει στα φυσικά πρόσωπα να επικαλούνται το ανεφάρμοστο ενός κανονισμού για έναν από τους λόγους που προβλέπονται στο άρθρο 230, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται στις διαφορές σχετικά με τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, δεδομένου ότι επιτρέπει στους διαδίκους να αμφισβητήσουν έμμεσα την ισχύ των διατάξεων που αφορούν το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.

Άρθρο 242 της Συνθήκης ΕΚ

Το εν λόγω άρθρο, στο οποίο ορίζεται ότι οι προσφυγές δεν έχουν ανασταλτικό αποτέλεσμα αλλά το Δικαστήριο δύναται να διατάξει την αναστολή εκτελέσεως μιας πράξεως, δεν εφαρμόζεται δεδομένου ότι παρόμοιες πράξεις δεν αποτελούν αντικείμενο των διαφορών σχετικά με τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας.

Άρθρο 243 της Συνθήκης ΕΚ

Στο εν λόγω άρθρο ορίζεται ότι το Δικαστήριο δύναται να διατάσσει τα αναγκαία προσωρινά μέτρα. Η διάταξη αυτή ισχύει επίσης για τις διαφορές μεταξύ ιδιωτών και, ως εκ τούτου, εφαρμόζεται στο ΔΚΔΕ.

Τα άρθρα 244 και 256 της Συνθήκης ΕΚ αφορούν την εκτέλεση μιας δικαστικής απόφασης που εκτελείται βάσει της νομοθεσίας του κράτους μέλους στο οποίο είναι εκτελεστή. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται επίσης στις αποφάσεις του ΔΚΔΕ.

Το άρθρο 243 της Συνθήκης ΕΚ επιτρέπει τη λήψη προσωρινών μέτρων μόνο για υποθέσεις που ήδη εκκρεμούν. Στις διαφορές σχετικά με τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τα προσωρινά μέτρα καθίστανται συχνά αναγκαία πριν από την έναρξη της διαδικασίας, όπως π.χ. στην περίπτωση στην οποία ο δικαιούχος θα υφίστατο σημαντική ζημία αν για τη λήψη προσωρινών μέτρων απαιτείτο η έναρξη της κύριας διαδικασίας. Στην περίπτωση αυτή, το ΔΚΔΕ πρέπει να μπορεί να λαμβάνει τα αναγκαία προσωρινά μέτρα. Ως εκ τούτου, το δεύτερο εδάφιο της παρούσας διάταξης διευρύνει ανάλογα την ευχέρεια λήψης προσωρινών μέτρων.

Άρθρο 12

Δικαστές και γραμματέας

- (1) Τα άρθρα 2 έως 7, τα άρθρα 13 έως 15, το άρθρο 17, πρώτο, δεύτερο και πέμπτο εδάφιο και το άρθρο 18 του Οργανισμού του Δικαστηρίου εφαρμόζονται επίσης στο δικαστήριο για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας και στα μέλη του. Ο όρκος που προβλέπεται στο άρθρο 2 δίδεται ενώπιον του Δικαστηρίου, το οποίο λαμβάνει τις αποφάσεις που αναφέρονται στα άρθρα 3, 4 και 6, αφού ζητήσει τη γνώμη του Πρωτοδικείου και του δικαστηρίου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.

- (2) Το δικαστήριο για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας διορίζει τους γραμματείς του για το κεντρικό καθώς και για τα περιφερειακά τμήματα και καθορίζει τα καθήκοντά τους. Το άρθρο 3, τέταρτο εδάφιο, και τα άρθρα 10, 11 και 14 εφαρμόζονται αναλόγως και στους γραμματείς του δικαστηρίου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.

Παρατηρήσεις:

Η διάταξη αντιστοιχεί στο άρθρο 47 του Οργανισμού που προβλέπει ότι οι διατάξεις για το Δικαστήριο εφαρμόζονται και στο Πρωτοδικείο. Όσον αφορά το ΔΚΔΕ, απαιτούνται οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

Η μνεία του άρθρου 8 του Οργανισμού που προβλέπει ότι τα άρθρα 2 έως 7 του Οργανισμού εφαρμόζονται και επί των γενικών εισαγγελιών, δεν επαναλαμβάνεται στην περίπτωση του ΔΚΔΕ. Το ΔΚΔΕ δεν διαθέτει γενικό εισαγγελέα. Στις διαφορές σχετικά με τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, αρμόδιος είναι μόνο ο πρώτος γενικός εισαγγελέας, ο οποίος βάσει του άρθρου 62 του Οργανισμού μπορεί να προτείνει την επανεξέταση της απόφασης του Πρωτοδικείου μετά από προσφυγή κατά αποφάσεως του ΔΚΔΕ. Ο πρώτος γενικός εισαγγελέας καλύπτεται από τις διατάξεις σχετικά με το Πρωτοδικείο (άρθρα 47, 62).

Το άρθρο 13 του Οργανισμού, του οποίου προβλέπεται η εφαρμογή, περιλαμβάνει μια ρήτρα εξουσιοδότησης σύμφωνα με την οποία το Συμβούλιο δύναται να προβλέψει το διορισμό βοηθών εισηγητών. Η διάταξη αυτή μπορεί να χρησιμοποιηθεί ώστε να διευκολυνθούν τα τμήματα κατά τη διεκπεραίωση των καθηκόντων τους καθώς και για την άσκηση των δικαστών που δεν διαθέτουν επαρκή πείρα, η οποία είναι ιδιαίτερα σημαντική για το δίκαιο ευρεσιτεχνίας του οποίου ο χαρακτήρας απαιτεί μεγαλύτερη εξάσκηση από την προβλεπόμενη σε άλλους τομείς δικαίου.

Όσον αφορά το άρθρο 17 του Οργανισμού, μνημονεύονται μόνο το πρώτο, δεύτερο και πέμπτο εδάφιο. Για το ΔΚΔΕ δεν προβλέπονται αποφάσεις του τμήματος μείζονος συνθέσεως (άρθρο 17, τρίτο εδάφιο, του Οργανισμού) ή της ολομελείας του Δικαστηρίου (άρθρο 17, τέταρτο εδάφιο, του Οργανισμού). Αν στον κανονισμό διαδικασίας προβλεφθεί σύμφωνα με το άρθρο 13, δεύτερο εδάφιο, ότι το δικαιοδοτικό τμήμα συνεδριάζει με διευρυμένη σύνθεση, πρέπει να περιληφθούν διατάξεις σχετικά με την απαρτία.

Στην πρώτη φράση της παραγράφου 2 προβλέπονται γραμματείς για το κεντρικό καθώς και τα περιφερειακά τμήματα του ΔΚΔΕ, ανεξάρτητοι από το Πρωτοδικείο. Η προσέγγιση αυτή φαίνεται κατάλληλη, δεδομένου ότι το ΔΚΔΕ χειρίζεται ένα τελείως διαφορετικό είδος διαφορών, ενώ ο φόρτος εργασίας δικαιολογεί ένα παρόμοιο μέτρο και τα περιφερειακά τμήματα βρίσκονται εκ φύσεως σε τέτοια απόσταση ώστε να μην είναι δυνατή ή αποτελεσματική διαχείριση των υποθέσεων από ένα κεντρικό γραμματέα. Εντούτοις, απαιτείται μια νομική βάση τόσο για το διορισμό των γραμματέων όσο και για τον καθορισμό των κανόνων που θα διέπουν τα καθήκοντά τους. Αντίθετα από την περίπτωση του Δικαστηρίου (άρθρο 223, πέμπτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ (Νίκαια)) και του Πρωτοδικείου (άρθρο 224, τέταρτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ (Νίκαια)), στη Συνθήκη ΕΚ δεν προβλέπεται παρόμοια διάταξη για το δικαιοδοτικό τμήμα.

Η δεύτερη φράση της παραγράφου 2 εδαφίου ορίζει ότι οι διατάξεις του Οργανισμού του Δικαστηρίου εφαρμόζονται στους γραμματείς του ΔΚΔΕ σύμφωνα με τα ισχύοντα για το γραμματέα του Πρωτοδικείου στο άρθρο 47, δεύτερο εδάφιο, του Οργανισμού.

Σύνθεση των τμημάτων και ανάθεση υποθέσεων

- (1) Τα τμήματα του δικαστηρίου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας συνεδριάζουν κατά υποτμήματα αποτελούμενα από τρεις δικαστές, εκ των οποίων δύο μέλη με νομική και ένα με τεχνική κατάρτιση. Ο πρόεδρος του δικαστηρίου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας προεδρεύει ενός των υποτμημάτων του κεντρικού τμήματος. Οι πρόεδροι των λοιπών υποτμημάτων εκλέγονται από τους δικαστές του τμήματος στο οποίο ανήκει το υποτμήμα, μεταξύ των νομικών μελών τους, για διάστημα τριών ετών. Η θητεία τους είναι ανανεώσιμη.
- (2) Σε ορισμένες υποθέσεις, που ορίζονται από τον κανονισμό διαδικασίας, το δικαστήριο για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας μπορεί να συνέρχεται με διευρυμένη ή με περιορισμένη σύνθεση. Εν προκειμένω, ο κανονισμός διαδικασίας περιλαμβάνει διατάξεις σχετικά με την απαρτία.
- (3) Η ανάθεση των υποθέσεων στα υποτμήματα καθορίζεται από τον κανονισμό διαδικασίας.

Παρατηρήσεις:

Βάσει των τροποποιήσεων που συμφωνήθηκαν στη Νίκαια, η σύνθεση των τμημάτων του Πρωτοδικείου διέπεται πλέον όχι από την απόφαση 88/591 του Συμβουλίου αλλά από το άρθρο 50 του Οργανισμού (Νίκαια). Μια αντίστοιχη προσέγγιση πρέπει να υιοθετηθεί και για το ΔΚΔΕ.

Οι υποθέσεις εκδικάζονται από υποδιαιρέσεις των τμημάτων του ΔΚΔΕ, που καλούνται "υποτμήματα". Για τις διαφορές σχετικά με τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας φαίνεται κατάλληλη μια συνήθης σύνθεση ενός υποτμήματος με τρεις δικαστές, εκ των οποίων δύο μέλη με νομική και ένα με τεχνική κατάρτιση. Ο πρόεδρος του υποτμήματος πρέπει να είναι πάντα ένα μέλος του δικαιοδοτικού τμήματος με νομική κατάρτιση που διαθέτει τα απαραίτητα προσόντα για τη διεξαγωγή της δικαστικής διαδικασίας. Κατά κανόνα, το δεύτερο μέλος με νομική κατάρτιση θα είναι ο εισηγητής δικαστής, ο οποίος θα επικουρείται στα τεχνικά θέματα από το μέλος με τεχνική κατάρτιση. Στις περιπτώσεις στις οποίες η διαφορά εστιάζεται στην τεχνική πτυχή της υπόθεσης, ο εισηγητής δικαστής μπορεί να είναι το μέλος με την τεχνική κατάρτιση επικουρούμενο από το μέλος με τη νομική κατάρτιση. Ο πρόεδρος του υποτμήματος ρυθμίζει το εν λόγω θέμα κατά περίπτωση. Σε κάθε υπόθεση συμμετέχει πάντα ένα εν των τριών μελών με τεχνική κατάρτιση. Τα εν λόγω μέλη επιλέγονται κατά περίπτωση, σύμφωνα με τον εξεταζόμενο τεχνικό τομέα.

Ο πρόεδρος του ΔΚΔΕ ορίζεται αυτομάτως πρόεδρος ενός από τα υποτμήματα του κεντρικού τμήματος. Οι λοιποί πρόεδροι των υποτμημάτων εκλέγονται από τους δικαστές που συμμετέχουν στο τμήμα στο οποίο ανήκει το εν λόγω υποτμήμα, μεταξύ των μελών τους με νομική κατάρτιση. Δεδομένου ότι η διάρκεια της θητείας του προέδρου ενός υποτμήματος αποτελεί το ήμισυ της θητείας των δικαστών, ενδέχεται να παγιωθεί μια πρακτική σύμφωνα με την οποία ο έμπειρος δικαστής κατά το δεύτερο ήμισυ της θητείας του θα ορίζεται ως πρόεδρος του υποτμήματος ενώ το μέλος με νομική κατάρτιση που υπηρετεί το πρώτο ήμισυ της θητείας του θα ορίζεται ως το δεύτερο μέλος με νομική κατάρτιση του υποτμήματος.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, απαιτείται η παρέκκλιση από τη συνήθη σύνθεση του υποτμήματος. Μια διευρυμένη σύνθεση ενδέχεται να ενδείκνυται, π.χ., σε διαφορές που αφορούν θεμελιώδεις κανόνες δικαίου ή στις οποίες η γνώμη ενός υποτμήματος επί ενός νομικού ζητήματος είναι διαφορετική από αυτή ενός άλλου υποτμήματος. Μια περιορισμένη σύνθεση μπορεί να είναι κατάλληλη για τη λήψη προσωρινών μέτρων ή για απλές περιπτώσεις. Οι απαιτήσεις για μια παρόμοια ειδική σύνθεση θα θεσπισθούν στα πλαίσια του κανονισμού διαδικασίας για την επίτευξη μεγαλύτερης ευελιξίας. Βλ. επίσης την αντίστοιχη διάταξη για το Πρωτοδικείο, άρθρο 50 του Οργανισμού.

Στον κανονισμό διαδικασίας πρέπει επίσης να καθορισθεί η απαρτία για τη λήψη απόφασης στα πλαίσια ενός περιορισμένου ή διευρυμένου υποτμήματος. Η διάταξη του άρθρου 17, τρίτο εδάφιο (τμήμα μείζονος συνθέσεως) και τέταρτο εδάφιο (ολομέλεια) του Οργανισμού δεν εφαρμόζεται στο ΔΚΔΕ.

Όπως στην περίπτωση του άρθρου 50, δεύτερο εδάφιο, του Οργανισμού σχετικά με τα τμήματα του Πρωτοδικείου, ο κανονισμός διαδικασίας καθορίζει την ανάθεση των υποθέσεων σε κάθε υποτμήμα. Παρέχεται συνεπώς η ευχέρεια ανάθεσης των υποθέσεων κυρίως βάσει του τεχνολογικού τομέα των διαφόρων υποτμημάτων. Η πρακτική αυτή αναμένεται ότι θα διευρύνει την εξειδίκευση κάθε υποτμήματος δεδομένου ότι τα μέλη των υποτμημάτων θα αποκτήσουν πείρα στους αντίστοιχους τεχνικούς τομείς.

Άρθρο 14

Συμφωνία σχετικά με τις παρεχόμενες υπηρεσίες από το λοιπό προσωπικό

Ο πρόεδρος του Δικαστηρίου ή ο πρόεδρος του Πρωτοδικείου και ο πρόεδρος του δικαστηρίου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας καθορίζουν από κοινού τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες οι υπάλληλοι και το λοιπό προσωπικό του Δικαστηρίου παρέχουν τις υπηρεσίες τους στο δικαστήριο για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας για τη διασφάλιση της λειτουργίας του. Ορισμένοι υπάλληλοι ή μέλη του λοιπού προσωπικού υπάγονται στους γραμματείς του δικαστηρίου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας υπό την εποπτεία του προέδρου του δικαστηρίου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.

Παρατηρήσεις:

Το άρθρο αντιστοιχεί στο άρθρο 52 του Οργανισμού.

Άρθρο 15

Διαδικασία ενώπιον του δικαιοδοτικού τμήματος για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας

- (1) Σύμφωνα με τα άρθρα 16 έως 27, η διαδικασία ενώπιον του δικαστηρίου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας διέπεται από τον τίτλο III του Οργανισμού του Δικαστηρίου.
- (2) Η διαδικασία ενώπιον του δικαιοδοτικού τμήματος για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας προσδιορίζεται και συμπληρώνεται, εφόσον παρίσταται ανάγκη, από τον κανονισμό διαδικασίας του. Ο κανονισμός διαδικασίας μπορεί να προβλέπει παρεκκλίσεις από το άρθρο 40, τέταρτο εδάφιο, και από το άρθρο 41 του

Οργανισμού του Δικαστηρίου, προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι ιδιαιτερότητες των διαφορών που εμπίπτουν στον τομέα της διανοητικής ιδιοκτησίας.

Παρατηρήσεις επί του παρόντος άρθρου:

Η παρούσα διάταξη αντιστοιχεί στο άρθρο 53 του Οργανισμού σχετικά με το Πρωτοδικείο.

Στον τίτλο III του Οργανισμού καθορίζονται ορισμένες από τις κυριότερες πτυχές της διαδικασίας. Οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται επίσης στο Πρωτοδικείο ενώ θα ισχύουν και για το ΔΚΔΕ με ορισμένες αναγκαίες τροποποιήσεις. Η προσέγγιση που υιοθετήθηκε έχει ως στόχο να περιορίσει τις τροποποιήσεις των διατάξεων του τίτλου III του Οργανισμού στις απολύτως απαραίτητες που υπαγορεύονται από τον εξαιρετικό χαρακτήρα των διαφορών σχετικά με τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας.

Προς το παρόν δεν έχει επισημανθεί η ανάγκη απόκλισης από το άρθρο 40, τέταρτο εδάφιο, του Οργανισμού όσον αφορά την παρέμβαση τρίτων· εντούτοις, η ρήτρα εξουσιοδότησης παρέμεινε αμετάβλητη.

Όσον αφορά το άρθρο 41 του Οργανισμού για τα βασικά στοιχεία της έκδοσης ερήμην αποφάσεως απαιτούνται οι ακόλουθες τροποποιήσεις, οι οποίες όμως θεωρήθηκε ότι μπορούν να περιληφθούν στον κανονισμό διαδικασίας βάσει της παρούσας ρήτρας εξουσιοδότησης. Π.χ., ερήμην απόφαση πρέπει να μπορεί επίσης να εκδοθεί κατά ενάγοντος ο οποίος δεν εμφανίζεται στην ακροαματική διαδικασία και κατά του εναγομένου αν δεν εμφανιστεί στην ακροαματική διαδικασία και πάντοτε μόνον όταν τα περιστατικά που επικαλείται ο άλλος διάδικος δικαιολογούν την απόφαση.

Το άρθρο 53, τρίτο εδάφιο, του Οργανισμού, που αφορά το γενικό εισαγγελέα, δεν συμπεριλήφθηκε στο παρόν άρθρο δεδομένου ότι στη διαδικασία ενώπιον του ΔΚΔΕ δεν συμμετέχει γενικός εισαγγελέας.

Παρατηρήσεις σχετικά με τις διατάξεις του τίτλου III του Οργανισμού του Δικαστηρίου:

Το άρθρο 19 για την εκπροσώπηση έχει καταρτισθεί με βάση τη διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου και, συνεπώς, η έμφαση τίθεται στο είδος της εκδικαζόμενης διαφοράς· εντούτοις, μπορεί να χρησιμοποιηθεί και στις διαφορές σχετικά με τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας. Τα δύο πρώτα εδάφια που αφορούν την εκπροσώπηση των κρατών μελών και της Κοινότητας αναμένεται ότι θα διαδραματίσουν δευτερεύοντα ρόλο στις διαφορές σχετικά με τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας (π.χ. στις ελάχιστες περιπτώσεις στις οποίες κάτοχος του διπλώματος ευρεσιτεχνίας θα είναι κράτος μέλος καθώς και στις αιτήσεις ακύρωσης).

Η βασική διάταξη περιλαμβάνεται στο άρθρο 19, τρίτο εδάφιο, που προβλέπει την απαίτηση υποχρεωτικής εκπροσώπησης από δικηγόρο. Μια αναγκαία τροποποίηση για τις διαφορές σχετικά με τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας αφορά το ρόλο των εξειδικευμένων σε θέματα ευρεσιτεχνίας δικηγόρων στα πλαίσια της διαδικασίας ενώπιον του ΔΚΔΕ (βλ. άρθρο 17 της παρούσας απόφασης).

Το άρθρο 20 αφορά τα δύο στάδια της διαδικασίας, την έγγραφη και την προφορική, καθώς και το βασικό περιεχόμενό τους. Όσον αφορά ορισμένες ελάχιστονες τροποποιήσεις, βλ. άρθρο 18 της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 21

Το άρθρο 21, πρώτο εδάφιο, αφορά το περιεχόμενο του εγγράφου της προσφυγής. Δεν φαίνεται να απαιτούνται τροποποιήσεις μολονότι ο όρος "έγγραφο της προσφυγής" δεν είναι ο καταλληλότερος για τις διαφορές μεταξύ ιδιωτών. Πρόσθετα στοιχεία του περιεχομένου της προσφυγής όπως η κατοικία του εναγομένου μπορούν να προβλεφθούν στον κανονισμό διαδικασίας.

Το άρθρο 21, δεύτερο εδάφιο, το οποίο αφορά την ακύρωση πράξης που έχει εκδοθεί από όργανο των Κοινοτήτων, μοιάζει απαρχαιωμένο σε σχέση με τις διαφορές για θέματα ευρεσιτεχνίας. Οι διαφορές σχετικά με υποχρεωτικές άδειες που θα μπορούσαν να αποτελέσουν αντικείμενο εφαρμογής της εν λόγω διάταξης, δεν εκδικάζονται ενώπιον του ΔΚΔΕ. Ως εκ τούτου, η ανωτέρω διάταξη δεν εφαρμόζεται (βλ. άρθρο 16 της παρούσας απόφασης).

Τα άρθρα 22 και 23 που αφορούν προσφυγές κατά αποφάσεων διαιτησίας της ΕΚΑΕ καθώς και προδικαστικές αποφάσεις ενώπιον του Δικαστηρίου, δεν εφαρμόζονται (βλ. άρθρο 16 της παρούσας απόφασης).

Το άρθρο 24 προβλέπει την υποχρέωση των διαδίκων να προσκομίζουν έγγραφα και να παρέχουν πληροφορίες (πρώτο εδάφιο) καθώς και των οργάνων να παρέχουν πληροφορίες (δεύτερο εδάφιο) που το Δικαστήριο κρίνει αναγκαίες. Η πρώτη περίπτωση εφαρμόζεται καταρχάς στις διαφορές μεταξύ ιδιωτών, ενώ η δεύτερη περίπτωση αποτελεί γενική υποχρέωση των κρατών μελών και των οργάνων των Κοινοτήτων να παρέχουν τις απαραίτητες πληροφορίες. Και οι δύο περιπτώσεις εφαρμόζονται στις διαφορές σχετικά με τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας.

Τα άρθρα 25 - 30 περιλαμβάνουν διατάξεις σχετικά με τις αποδείξεις, την πραγματογνωμοσύνη και τους μάρτυρες, οι οποίες μπορούν επίσης να εφαρμοσθούν κατά την εκδίκαση υποθέσεων σχετικά με τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας.

Στο άρθρο 31 ορίζεται η αρχή της δημόσιας συνεδρίασης καθώς και η ευχέρεια του Δικαστηρίου να αποφασίσει άλλως για σοβαρούς λόγους.

Στο άρθρο 32 προβλέπεται ότι κατά τη διάρκεια της συζητήσεως το Δικαστήριο δύναται να εξετάζει τους πραγματογνώμονες, τους μάρτυρες και τους διαδίκους.

Η δεύτερη φράση "... [οι διάδικοι] δύνανται να παρίστανται μόνον διά του πληρεξουσίου τους" είναι σχετικώς ασαφής. Αν σημαίνει ότι ούτε καν το δικαστήριο, εφόσον το επιθυμεί, δεν μπορεί να συνομιλήσει άμεσα με τους διαδίκους, τότε η διάταξη δεν αρμόζει στη διαδικασία ενώπιον του δικαστηρίου, σε ορισμένα στάδια της οποίας επιβάλλεται να τίθενται απευθείας ερωτήσεις στους διαδίκους. Εντούτοις, η ανωτέρω διάταξη μπορεί να ερμηνευθεί κατά τρόπο συμβατό με τις διαφορές μεταξύ ιδιωτών, σημαίνοντας ότι οι διάδικοι δεν μπορούν με δική τους πρωτοβουλία να εμφανισθούν ενώπιον του δικαστηρίου. Στην τελευταία περίπτωση, δεν απαιτούνται τροποποιήσεις στα πλαίσια της διαδικασίας ενώπιον του ΔΚΔΕ.

Το άρθρο 33 προβλέπει την τήρηση πρακτικών για κάθε συνεδρίαση, τα οποία υπογράφονται από τον πρόεδρο και το γραμματέα. Η εν λόγω διάταξη πρέπει να εφαρμόζεται και στην εκδίκαση υποθέσεων σχετικών με τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας.

Άρθρο 34 Κατάρτιση του πινακίου συνεδριάσεων από τον πρόεδρο.

Άρθρο 35 Μυστικές διασκέψεις του Δικαστηρίου.

Το άρθρο 36 περιλαμβάνει δύο θεμελιώδη στοιχεία μιας απόφασης, τα ονόματα των δικαστών και την αιτιολογία της απόφασης.

Στο άρθρο 37 ορίζεται ότι οι αποφάσεις υπογράφονται από τον πρόεδρο και το γραμματέα.

Η διάταξη αυτή μπορεί να παραμείνει ως έχει, δεδομένης της γενικότερης προσέγγισης ότι οι τροποποιήσεις πρέπει να περιορισθούν στις απολύτως απαραίτητες. Εντούτοις, μπορεί να θεωρηθεί ότι η απόφαση θα έπρεπε να υπογράφεται από όλους τους δικαστές που παρίστανται στις ακροάσεις και είναι αρμόδιοι για την έκδοση της απόφασης. Η υπογραφή τους θα αποτελούσε απόδειξη ότι το τελικό κείμενο της απόφασης αντικατοπτρίζει πραγματικά την απόφαση του δικαστηρίου. Ο γραμματέας θα μπορούσε να υπογράψει όχι το πρωτότυπο της απόφασης αλλά τα επικυρωμένα αντίγραφά της.

Στο άρθρο 38 θεσπίζεται η αρχή ότι για τα έξοδα αποφασίζει το Δικαστήριο.

Το άρθρο 39 αφορά την αναβολή καθώς και τη λήψη προσωρινών μέτρων και καταρχήν μπορεί να χρησιμοποιηθεί στη διαδικασία ενώπιον του ΔΚΔΕ. Εντούτοις, οι εν λόγω αποφάσεις δεν θα εκδίδονται από τον πρόεδρο του ΔΚΔΕ αλλά από τον αρμόδιο δικαστή σύμφωνα με τον κανονισμό διαδικασίας. Εξάλλου, το ΔΚΔΕ δεν μπορεί να αποφασίσει επί αιτήσεως αναβολής σύμφωνα με τὰ άρθρα 242 της Συνθήκης ΕΚ και 157 της Συνθήκης ΕΚΑΕ. Αντίθετα από το άρθρο 4 της απόφασης 88/591 του Συμβουλίου για την ίδρυση του Πρωτοδικείου, το άρθρο 8 της παρούσας απόφασης δεν μνημονεύει τις ανωτέρω διατάξεις των Συνθηκών δεδομένου ότι το αντικείμενο των διαφορών σχετικά με τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας δεν μπορεί να συνίσταται στην αίτηση αναβολής ενός κοινοτικού μέτρου. Για τις τροποποιήσεις του άρθρου 39, βλ. το άρθρο 19 της παρούσας απόφασης.

Το άρθρο 40 αφορά την παρέμβαση των κρατών μελών, των Κοινοτήτων, των χωρών ΕΟΧ και ΕΖΕΣ καθώς και κάθε άλλου προσώπου το οποίο έχει συμφέρον στην επίλυση της διαφοράς.

Η παρέμβαση των κρατών και της Κοινότητας σε διαφορές μεταξύ ιδιωτών (πρώτο και τρίτο εδάφιο) είναι περιορισμένη. Εντούτοις, παρόμοια παρέμβαση μπορεί π.χ. να προκύψει στο πλαίσιο μιας αγωγής για προσβολή, στην οποία ο δικαιούχος υποστηρίζει ότι δεν τηρήθηκαν οι προϋποθέσεις χορήγησης υποχρεωτικής άδειας και συνεπώς ο κάτοχος της άδειας ενέχεται για προσβολή.

Η παρέμβαση τρίτων (δεύτερο εδάφιο) αφορά εν μέρει τις διαφορές σχετικά με τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας.

Το άρθρο 41 αφορά στοιχεία της ερήμην αποφάσεως. Απαιτούνται βεβαίως τροποποιήσεις για την προσαρμογή του στις διαφορές σχετικά με τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας. Ωστόσο, οι εν λόγω τροποποιήσεις μπορούν να περιληφθούν στον κανονισμό διαδικασίας, όπως προβλέπει ρητά το άρθρο 15, παράγραφος 2.

Στο άρθρο 42 προβλέπεται η δυνατότητα τριτανακοπής κατά αποφάσεων που εξεδόθησαν χωρίς οι τρίτοι να έχουν προσεπικληθεί, εάν οι αποφάσεις αυτές θίγουν τα δικαιώματά τους. Στις διαφορές σχετικά με τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας δεν φαίνεται να τίθεται θέμα τριτανακοπής (βλ. άρθρο 16 της παρούσας απόφασης).

Στο άρθρο 43 ορίζεται ότι, σε περίπτωση αμφιβολίας, το Δικαστήριο αποφασίζει για την έννοια και την έκταση των αποτελεσμάτων μιας αποφάσεως.

Το άρθρο 44 αφορά την ειδική διαδικασία για την αναθεώρηση μιας απόφασεως. Για τις απαραίτητες τροποποιήσεις, βλ. το άρθρο 20 της παρούσας απόφασης.

Το άρθρο 45 αφορά τις προθεσμίες.

Το πρώτο εδάφιο, που προβλέπει ότι οι προθεσμίες λόγω αποστάσεως θα ορισθούν από τον κανονισμό διαδικασίας, ενδέχεται να δημιουργήσει προβλήματα. Αυτό σημαίνει στην πράξη ότι ένας διάδικος από ένα απομακρυσμένο μέρος της Ευρώπης θα διαθέτει μακρύτερη προθεσμία για τη συμμόρφωσή του με ορισμένες υποχρεώσεις από ένα διάδικο που κατοικεί εγγύτερα του Δικαστηρίου. Δεδομένων των σύγχρονων συστημάτων επικοινωνίας, το γεγονός αυτό καθίσταται όλο και λιγότερο δικαιολογημένο ενώ ενδέχεται να δημιουργήσει ανισότητα που θα μπορούσε να επισύρει την εφαρμογή του άρθρου 6 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα.

Στο δεύτερο εδάφιο προβλέπεται ότι απώλεια δικαιώματος λόγω παρόδου των προθεσμιών δεν δύναται να αντιστασεται, όταν ο ενδιαφερόμενος αποδεικνύει την ύπαρξη τυχαίου συμβάντος ή ανωτέρας βίας.

Το άρθρο 46 ορίζει ότι οι αξιώσεις κατά της Επιτροπής παραγράφονται μετά από πέντε έτη, ενώ προβλέπει όρους για τη διακοπή της παραγραφής.

Άρθρο 16

Μη εφαρμοστέες διατάξεις

Τα άρθρα 21, δεύτερο εδάφιο, 22, 23, και 42 του Οργανισμού του Δικαστηρίου δεν εφαρμόζονται.

Παρατηρήσεις:

Το άρθρο 21, δεύτερο εδάφιο, του Οργανισμού το οποίο αφορά την ακύρωση πράξης που έχει εκδοθεί από όργανο των Κοινοτήτων, μοιάζει απαρχαιωμένο σε σχέση με τις διαφορές για θέματα ευρεσιτεχνίας. Οι διαφορές σχετικά με υποχρεωτικές άδειες που θα μπορούσαν να αποτελέσουν αντικείμενο εφαρμογής της εν λόγω διάταξης, δεν εκδικάζονται ενώπιον του ΔΚΔΕ. Ως εκ τούτου, η ανωτέρω διάταξη δεν εφαρμόζεται.

Το άρθρο 22 του Οργανισμού αφορά την προσφυγή κατά αποφάσεων της Επιτροπής Διαιτησίας ΕΚΑΕ.

Το άρθρο 23 του Οργανισμού αφορά τις προδικαστικές αποφάσεις ενώπιον του Δικαστηρίου.

Στο άρθρο 42 του Οργανισμού προβλέπεται η δυνατότητα τριτανακοπής κατά αποφάσεων που εξεδόθησαν χωρίς οι τρίτοι να έχουν προσεπικληθεί, εάν οι αποφάσεις αυτές θίγουν τα δικαιώματά τους.

Στις διαφορές σχετικά με τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας δεν τίθεται θέμα τριτανακοπής, δεδομένου ότι καταρχήν στις αστικές διαφορές μπορεί να ασκήσει έφεση κατά της εκδοθείσας απόφασεως μόνο ο ηττηθείς διάδικος. Επομένως, μια απόφαση παράγει αποτελέσματα μόνο μεταξύ των διαδίκων. Ακόμη και αν μια παρόμοια απόφαση, που ισχύει μεταξύ των μερών, παράγει αποτελέσματα για τρίτους υπό την έννοια του δεδικασμένου, η απόφαση δεν εφεσιβάλλεται, όπως π.χ. στην εκδίκαση αγωγών για προσβολή.

Αντίθετα, στην περίπτωση αίτησης αναγνώρισης του κύρους η απόφαση παράγει αποτελέσματα έναντι πάντων και ως εκ τούτου ενδέχεται να επηρεάζει τον κάτοχο μιας άδειας. Ωστόσο, και στην περίπτωση αυτή, η αρχή της ασφάλειας δικαίου που αντιτάσσεται στην τριτανακοπή υπερισχύει των πλεονεκτημάτων που συνεπάγεται για τους τρίτους η διαδικασία της τριτανακοπής. Σε παρόμοια περίπτωση ο δικαιούχος και ο κάτοχος της άδειας στα πλαίσια της συμβατικής τους σχέσης οφείλουν να διασφαλίζουν τα συμφέροντα του τελευταίου σε περίπτωση αγωγής ακύρωσης.

Η παρέμβαση υπό την έννοια του άρθρου 40 του Οργανισμού για την υποστήριξη των αιτημάτων του ενός των διαδίκων παραμένει στη διακριτική ευχέρεια των τρίτων.

Συνεπώς, το άρθρο 42 του Οργανισμού δεν εφαρμόζεται στις διαφορές σχετικά με τα δικαιώματα ευρεσιτεχνίας.

Άρθρο 17

Τεχνικός σύμβουλος

- (1) Βάσει του άρθρου 19 του Οργανισμού του Δικαστηρίου, ο δικηγόρος μπορεί να επικουρείται από τεχνικό σύμβουλο, ο οποίος αποτελεί ειδικό πληρεξούσιο του οποίου το όνομα περιλαμβάνεται στον κατάλογο που καταρτίζει το Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας. Ο τεχνικός σύμβουλος μπορεί να λαμβάνει το λόγο κατά τις ακροάσεις υπό τους όρους που θεσπίζονται στον κανονισμό διαδικασίας.
- (2) Οι εν λόγω τεχνικοί σύμβουλοι απολαύουν των δικαιωμάτων και εγγυήσεων που προβλέπονται στο άρθρο 19, πέμπτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου υπό τους όρους που θεσπίζονται στον κανονισμό διαδικασίας.

Παρατηρήσεις:

Η παρούσα προσθήκη στο άρθρο 19 του Οργανισμού βασίζεται στο άρθρο 12, δεύτερο και τρίτο εδάφιο, του πρωτοκόλλου για τον Οργανισμό του Κοινού Εφετείου στα πλαίσια της Σύμβασης του Λουξεμβούργου.

Δεδομένου του ιδιαίτερου χαρακτήρα των διαφορών σχετικά με τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, το άρθρο 19 του Οργανισμού που διέπει την εκπροσώπηση ενώπιον του Δικαστηρίου πρέπει να προσαρμοσθεί στη διαδικασία ενώπιον του ΔΚΔΕ. Στις διαφορές σχετικά με τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τα τεχνολογικά ζητήματα έχουν ιδιαίτερη σημασία για την έκδοση μιας νομικώς ορθής απόφασης. Η συνδρομή σε τεχνικά θέματα είναι αναγκαία όχι μόνο στα πλαίσια του δικαιοδοτικού οργάνου αλλά και για τους διαδίκους· ως εκ τούτου, οι τεχνικοί σύμβουλοι διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο κατά τη διαδικασία ενώπιον του δικαστηρίου. Συνεπώς, ο δικηγόρος που εκπροσωπεί ένα διάδικο ενώπιον του ΔΚΔΕ, μπορεί να επικουρείται από τεχνικό σύμβουλο ο οποίος θα έχει τη δυνατότητα να λάβει το λόγο ενώπιον του ΔΚΔΕ. Η περίπτωση αυτή αφορά κυρίως τα σύνθετα τεχνικά θέματα. Ως τεχνικοί σύμβουλοι με δυνατότητα να παρίστανται ενώπιον του ΔΚΔΕ μπορούν να ορίζονται οι ειδικοί πληρεξούσιοι των οποίων τα ονόματα περιλαμβάνονται στον κατάλογο που καταρτίζει το Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας, ώστε να διασφαλίζεται το κατάλληλο επίπεδο για την αποτελεσματική διεξαγωγή της διαδικασίας.

Προφορική και έγγραφη διαδικασία

Το άρθρο 20 του Οργανισμού του Δικαστηρίου εφαρμόζεται με τις ακόλουθες τροποποιήσεις:

- (α) Το τέταρτο εδάφιο προβλέπει τα εξής: "Η προφορική διαδικασία περιλαμβάνει την έκθεση των βασικών χαρακτηριστικών της υπόθεσης από τον εισηγητή δικαστή, την υπό του δικαστηρίου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας ακρόαση των μερών και την εξέταση των αποδεικτικών στοιχείων."
- (β) Το πέμπτο εδάφιο προβλέπει τα εξής: "Το δικαστήριο για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας δύναται, σύμφωνα με τον κανονισμό διαδικασίας και μετά την ακρόαση των μερών, να περατώσει την προφορική διαδικασία."
- (γ) Προστίθεται ένα έκτο εδάφιο το οποίο προβλέπει τα εξής: "Στον κανονισμό διαδικασίας μπορεί να προβλεφθεί η διεξαγωγή του συνόλου ή μέρους της διαδικασίας σε ηλεκτρονική μορφή καθώς και οι συναφείς όροι."

Παρατηρήσεις:

Το άρθρο 20 του Οργανισμού αφορά τα δύο στάδια της διαδικασίας, το έγγραφο και το προφορικό. Είναι αναγκαία η τροποποίηση των παραγράφων 4 και 5.

Το άρθρο 20, τέταρτο εδάφιο, του Οργανισμού αναδιατυπώθηκε δεδομένου ότι η τρέχουσα διατύπωση δεν επιτρέπει την ακρόαση των εξειδικευμένων σε θέματα ευρεσιτεχνίας δικηγόρων. Αντίθετα, η νέα έκφραση "ακρόαση των μερών" συνάδει με τις διαδικασίες ενώπιον του δικαστηρίου. Το θέμα σχετικά με το ποιος απευθύνεται στο δικαστήριο δεν ρυθμίζεται από την εν λόγω διάταξη, αλλά αποτελεί θέμα ορθής εκπροσώπησης και διέπεται από το άρθρο 19 του Οργανισμού. Εξάλλου, το άρθρο 20, τέταρτο εδάφιο, του Οργανισμού το οποίο προβλέπει ότι ο εισηγητής δικαστής προβαίνει σε ανάγνωση εισήγησης, φαίνεται υπερβολικά άκαμπτο για την εκδίκαση διαφορών σε καθημερινή βάση και, ως εκ τούτου, αντικαταστάθηκε από την υποχρέωση έκθεσης των βασικών χαρακτηριστικών της υπόθεσης. Τέλος, ο περιορισμός της προφορικής διαδικασίας στην "ακρόαση των μαρτύρων και των πραγματογνωμόνων" αντικαταστάθηκε από την ευρύτερη "εξέταση των αποδεικτικών στοιχείων".

Η μνεία του γενικού εισαγγελέα στο άρθρο 20, πέμπτο εδάφιο, του Οργανισμού έπρεπε να απαλειφθεί, δεδομένου ότι στα πλαίσια της διαδικασίας ενώπιον του ΔΚΔΕ δεν προβλέπεται η συμμετοχή γενικού εισαγγελέα. Η ανωτέρω μνεία αντικαταστάθηκε από την παροχή της ευχέρειας στο ΔΚΔΕ να λαμβάνει απόφαση μέσω της διεξαγωγής έγγραφης διαδικασίας.

Τέλος, πρέπει να θεσπισθεί μια ρήτρα εξουσιοδότησης που να επιτρέπει τη χρήση τεχνικών μέσων στην έγγραφη και στην προφορική διαδικασία. Η περίπτωση αυτή θα μπορούσε, π.χ., να εφαρμοσθεί όσον αφορά την υποβολή εγγράφων κατά την έγγραφη διαδικασία ή τις τηλεδιασκέψεις κατά την προφορική διαδικασία. Τα μέρη της διαδικασίας που μπορούν να διεξαχθούν με ηλεκτρονικά μέσα καθώς και οι συναφείς προϋποθέσεις θα καθορισθούν στον κανονισμό διαδικασίας. Στην πράξη θα φανεί σε ποιες περιπτώσεις, σε ποια έκταση και υπό ποιες προϋποθέσεις θα χρησιμοποιούνται τα ηλεκτρονικά μέσα. Εξάλλου, δεδομένης της διαρκούς εξέλιξης της τεχνολογίας, ο κανονισμός διαδικασίας πρέπει να μπορεί να παρακολουθεί τις διευρυνόμενες τεχνολογικές δυνατότητες με τη θέσπιση των αναγκαίων τροποποιήσεων στα πλαίσια της διαδικασίας.

Άρθρο 19

Ειδικές αποφάσεις

Το άρθρο 39 του Οργανισμού του Δικαστηρίου εφαρμόζεται υπό τον όρο ότι στον κανονισμό διαδικασίας θα καθορισθεί ο αρμόδιος για την έκδοση των αποφάσεων που προβλέπονται στο εν λόγω άρθρο. Το δικαστήριο για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας δεν θα εκδίδει αποφάσεις που βασίζονται στο άρθρο 242 της Συνθήκης ΕΚ και στο άρθρο 157 της Συνθήκης ΕΚΑΕ.

Παρατηρήσεις:

Με το άρθρο 39 του Οργανισμού παρέχεται η αρμοδιότητα στον πρόεδρο του Δικαστηρίου για την αναστολή της αναγκαστικής εκτέλεσης και τη λήψη προσωρινών μέτρων. Η προσέγγιση αυτή δεν φαίνεται κατάλληλη για την εκδίκαση υποθέσεων ευρεσιτεχνίας. Το θέμα της αναστολής της αναγκαστικής εκτέλεσης συνδέεται στενά με την εκδικαζόμενη υπόθεση και, ως εκ τούτου, η σχετική απόφαση πρέπει να λαμβάνεται από τον αρμόδιο για την υπόθεση δικαστή ή το αρμόδιο υποτμήμα. Τα προσωρινά μέτρα αναμένεται ότι θα αποτελούν αρκετά κοινή διαδικασία κατά την εκδίκαση διαφορών σχετικά με τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας. Η απόφαση για τα προσωρινά μέτρα μπορεί να εκδίδεται είτε από το ίδιο υποτμήμα που είναι αρμόδιο για την κύρια διαδικασία (αποτελεσματικότητα) είτε από διαφορετικό δικαστή (αμεροληψία). Ο κανονισμός διαδικασίας είναι αρκετά ευέλικτος ώστε να παράσχει την καταλληλότερη λύση.

Στη δεύτερη φράση διευκρινίζεται ότι το ΔΚΔΕ δεν λαμβάνει μέτρα αναστολής που βασίζονται στο άρθρο 242 της Συνθήκης ΕΚ και στο άρθρο 157 της Συνθήκης ΕΚΑΕ, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 39 του Οργανισμού. Αντίθετα από το άρθρο 4 της απόφασης 88/591 του Συμβουλίου για την ίδρυση του Πρωτοδικείου, το άρθρο 11 δεν μνημονεύει τις εν λόγω διατάξεις των Συνθηκών δεδομένου ότι αντικείμενο μιας διαφοράς που αφορά δίπλωμα ευρεσιτεχνίας δεν μπορεί να είναι η αίτηση αναστολής κοινοτικού μέτρου.

Άρθρο 20

Αναθεώρηση απόφασης

Το άρθρο 44, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου προβλέπει τα εξής:

"Αίτηση αναθεώρησης μιας απόφασης δύναται να υποβληθεί από το θιγόμενο μέρος για τους ακόλουθους λόγους:

- (α) αν ένα ουσιώδες διαδικαστικό σφάλμα επηρέασε την απόφαση, ή
- (β) αν μια πράξη που αποτελεί γεγονός αποφασιστικής σημασίας θεωρήθηκε στα πλαίσια της οριστικής απόφασης ότι συνιστά ποινικό αδίκημα.

Η αναθεώρηση αρχίζει με απόφαση που διαπιστώνει ρητώς την ύπαρξη των προϋποθέσεων του πρώτου εδαφίου."

Παρατηρήσεις:

Το άρθρο 44 του Οργανισμού προβλέπει μια διαδικασία αναθεώρησης που δεν είναι κατάλληλη για διαφορές μεταξύ ιδιωτών, δεδομένου ότι επιτρέπει την αναθεώρηση μιας απόφασης εφόσον γίνει γνωστό γεγονός αποφασιστικής σημασίας το οποίο ήταν άγνωστο πριν από την έκδοση της αποφάσεως. Από την άποψη της ασφάλειας δικαίου, ο λόγος αυτός δεν επαρκεί για την επανεξέταση μιας διαφοράς μεταξύ ιδιωτών.

Η αναθεώρηση μιας υπόθεσης πρέπει να διατηρήσει τον εξαιρετικό χαρακτήρα της. Για την αναθεώρηση μιας απόφασης πρέπει να υφίσταται ουσιώδης διαδικαστικό σφάλμα το οποίο να επηρέασε την απόφαση ή ποινικό αδίκημα όσον αφορά γεγονός αποφασιστικής σημασίας όπως πλαστά έγγραφα ή ψευδομαρτυρία. Τόσο το άρθρο 12α της σύμβασης για το ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, περιλαμβανομένης της αναθεώρησης 2000 της ΣΕΔΕ, καθώς και το άρθρο 157 του σχεδίου πρότασης σχετικά με το τρίτο πρωτόκολλο για την επίλυση διαφορών που αφορούν το ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας υιοθετούν παρόμοια προσέγγιση.

Το άρθρο 44, τρίτο εδάφιο, του Οργανισμού παραμένει ως έχει, αποκλείοντας την υποβολή αίτησης αναθεωρήσεως μετά την πάροδο προθεσμίας δέκα ετών από της εκδόσεως της αποφάσεως.

Άρθρο 21

Αναρμόδιο κοινοτικό δικαστήριο

Το άρθρο 54, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου εφαρμόζονται αναλογικά.

Παρατηρήσεις:

Το άρθρο 54, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού αφορά την υποχρέωση των γραμματέων του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου να διαβιβάζουν έγγραφα απευθυνόμενα σε έναν εκ των δύο αλλά τα οποία έχουν κατατεθεί εκ παραδρομής στον έτερο εξ αυτών. Η ίδια υποχρέωση εφαρμόζεται κατ' αναλογία στις διαδικασίες για τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας μεταξύ του Δικαστηρίου, του Πρωτοδικείου και του ΔΚΔΕ.

Το άρθρο 54, δεύτερο εδάφιο, του Οργανισμού διέπει τις περιπτώσεις στις οποίες έχει επιληφθεί είτε το Δικαστήριο είτε το Πρωτοδικείο ενώ αρμόδιο είναι το έτερο εξ αυτών δικαστήριο. Εν προκειμένω, το δικαστήριο που πρώτο επιλήφθηκε, μπορεί να παραπέμψει τελεσίδικα την προσφυγή. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται επίσης κατ' αναλογία μεταξύ του Δικαστηρίου, του Πρωτοδικείου και του ΔΚΔΕ.

Το άρθρο 54, τρίτο εδάφιο, του Οργανισμού που προβλέπει τη δυνατότητα αναστολής της διαδικασίας μέχρις ότου εκδοθεί η απόφαση του Δικαστηρίου, πρέπει να τροποποιηθεί και εξετάζεται χωριστά στο ακόλουθο άρθρο.

Άρθρο 22

Αναστολή διαδικασίας

Εάν ενώπιον του Δικαστηρίου ή, εφόσον πρόκειται για προδικαστική απόφαση, ενώπιον του Πρωτοδικείου εκκρεμεί υπόθεση που θέτει το ίδιο ζήτημα ερμηνείας ή αμφισβητεί το κύρος

της ίδιας πράξης, το δικαστήριο για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας μπορεί, μετά από ακρόαση των διαδίκων, να αναστέλλει τη διαδικασία μέχρις ότου εκδοθεί η απόφαση του Δικαστηρίου ή του Πρωτοδικείου.

Παρατηρήσεις:

Το παρόν άρθρο αντιστοιχεί στο άρθρο 54, τρίτο εδάφιο, του Οργανισμού με τις απαραίτητες τροποποιήσεις όσον αφορά τις διαφορές σχετικά με τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας.

Οι μόνες περιπτώσεις στις οποίες θα μπορούσε να δικαιολογηθεί η αναστολή της διαδικασίας ενώπιον του ΔΚΔΕ είναι η αναμονή έκδοσης αποφάσεως του Δικαστηρίου μετά από πρόταση του πρώτου γενικού εισαγγελέα βάσει του άρθρου 62 του Οργανισμού εφόσον υφίσταται σοβαρός κίνδυνος να θιγεί η ενότητα ή η συνοχή του κοινοτικού δικαίου ή έκδοση προδικαστικής απόφασης από το Πρωτοδικείο σχετικά με διάταξη του δικαίου ευρεσιτεχνίας (σύμφωνα με το άρθρο 225, παράγραφος 3, της Συνθήκης ΕΚ (Νίκαια)) εφόσον η υπόθεση θέτει το ίδιο ζήτημα ερμηνείας με την υπόθεση που εκκρεμεί ενώπιον του ΔΚΔΕ ή εφόσον αμφισβητείται το κύρος της ίδιας πράξης (κύρος του ιδίου διπλώματος ευρεσιτεχνίας).

Οι άλλες περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 54, τρίτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου, όπως π.χ. να έχουν οι υποθέσεις το ίδιο αντικείμενο, δεν εφαρμόζονται στις διαφορές για τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας. Επίσης, στις εν λόγω διαφορές δεν εφαρμόζονται η δεύτερη και τρίτη φράση, δεδομένου ότι βασίζονται στην υπόθεση ότι το ίδιο αντικείμενο μπορεί να εμπίπτει στην αρμοδιότητα είτε του Δικαστηρίου είτε του Πρωτοδικείου και ότι, ως εκ τούτου, το Πρωτοδικείο μπορεί να απεκδύεται της αρμοδιότητάς του. Τα ανωτέρω δεν ισχύουν για τις υποθέσεις ευρεσιτεχνίας, στα πλαίσια των οποίων το ΔΚΔΕ έχει αποκλειστική αρμοδιότητα σε πρώτο βαθμό.

Άρθρο 23

Κοινοποίηση αποφάσεων

Το άρθρο 55 του Οργανισμού του Δικαστηρίου εφαρμόζεται με την τροποποίηση ότι στα κράτη μέλη καθώς και στα όργανα των Κοινοτήτων που δεν παρενέβησαν στη δίκη ούτε υπήρξαν διάδικοι, κοινοποιείται μόνο η οριστική απόφαση του δικαστηρίου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.

Παρατηρήσεις:

Το άρθρο αυτό περιορίζει την υποχρέωση του γραμματέα να κοινοποιεί επίσημα τις αποφάσεις στους συμμετέχοντες στη διαδικασία. Εφόσον δεν παρενέβησαν στη δίκη, στα κράτη μέλη και στα όργανα των Κοινοτήτων αποστέλλεται ανεπίσημα μόνο αντίγραφο της οριστικής απόφασης για την ενημέρωσή τους.

Άρθρο 24

Διεξαγωγή της διαδικασίας στα κράτη μέλη

- (1) Εφόσον δικαιολογείται από τη φύση της υπόθεσης, το κεντρικό τμήμα του δικαστηρίου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας δύναται, σύμφωνα με τον κανονισμό διαδικασίας, να διεξαγάγει ολόκληρη ή μέρος της διαδικασίας σε ένα κράτος μέλος. Εν προκειμένω, το κεντρικό τμήμα λαμβάνει ειδικότερα υπόψη

στοιχεία όπως η κατοικία των διαδίκων και η ανάγκη αποτελεσματικής εξέτασης των αποδεικτικών στοιχείων.

- (2) Το κράτος μέλος που επιθυμεί τη διεξαγωγή της διαδικασίας του κεντρικού τμήματος του δικαστηρίου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας στην επικράτειά του παρέχει για το σκοπό αυτό την κατάλληλη υποδομή, ενώ επιβαρύνεται με τις σχετικές δαπάνες.

Παρατηρήσεις:

Με τη διάταξη αυτή προβλέπεται εξ αρχής ότι το κεντρικό τμήμα του ΔΚΔΕ εκδικάζει υποθέσεις στην έδρα του στο Λουξεμβούργο αλλά, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, μπορεί να διεξάγει μέρος της διαδικασίας ή ακόμη και να εκδικάζει ολόκληρη την υπόθεση σε ένα κράτος μέλος. Προϋπόθεση για την τοπική ακρόαση μιας υπόθεσης είναι να δικαιολογείται από τη φύση της υπόθεσης. Τα κριτήρια βάσει των οποίων μπορεί να διεξαχθεί η διαδικασία στα κράτη μέλη είναι κυρίως η κατοικία των διαδίκων και των μαρτύρων καθώς και η εξέταση αποδεικτικών στοιχείων των οποίων η υποβολή ενώπιον του ΔΚΔΕ είναι δυσχερής (βαριές μηχανές, δοκιμές εργαστηρίου κ.λπ.). Το ΔΚΔΕ πρέπει να σταθμίζει τα χαρακτηριστικά της υπόθεσης λαμβάνοντας υπόψη την πρακτική πλευρά όσον αφορά την αποτελεσματική διαχείριση μιας υπόθεσης και να αποφασίζει αν είναι αρμόδιο για την εκδίκαση της υπόθεσης καθώς και ποιος θα είναι ο τόπος εκδίκασης.

Δεδομένου ότι η απόφαση για τη διενέργεια τοπικών ακροάσεων εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις μεμονωμένες υποθέσεις, φαίνεται κατάλληλη η συγκαταρτίθιση πιο συγκεκριμένων κριτηρίων στον κανονισμό διαδικασίας. Με τον τρόπο αυτό θα διασφαλισθεί επαρκής ευελιξία ώστε να λαμβάνεται υπόψη η πρακτική που θα αναπτυχθεί από το ΔΚΔΕ.

Τα κράτη μέλη επιφορτίζονται με τις δαπάνες παροχής κατάλληλων εγκαταστάσεων για τις ακροάσεις του ΔΚΔΕ και ειδικότερα για την παροχή δικαστικών αιθουσών και τεχνικών μέσων για διερμηνεία, τηλεδιάσκεψεις, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, τηλεομοιοτυπία κ.λπ. Αν ένα κράτος μέλος δεν παρέχει παρόμοιες εγκαταστάσεις, τότε δεν είναι δυνατή η διεξαγωγή αποκεντρωμένων διαδικασιών στο εν λόγω κράτος μέλος και συνεπώς οι υποθέσεις εκδικάζονται στην κεντρική έδρα του ΔΚΔΕ.

Άρθρο 25

Γλώσσα διαδικασίας

- (1) Η γλώσσα διαδικασίας του δικαστηρίου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας είναι η επίσημη γλώσσα του κράτους μέλους στο οποίο κατοικεί ο εναγόμενος.
- (2) Αν το δικαστήριο για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας διαπιστώσει ότι η χρήση μιας συγκεκριμένης γλώσσας δεν θα παρείχε τη δυνατότητα σε όλους τους διαδίκους να παρακολουθήσουν τη διαδικασία και να προασπίσουν τα συμφέροντά τους και ότι μόνο η χρήση μιας άλλης επίσημης γλώσσας της ΕΕ θα καθιστούσε δυνατή τη διόρθωση αυτής της κατάστασης, δύναται να ορίσει τη γλώσσα αυτή ως γλώσσα διαδικασίας. Αιτήσει των διαδίκων και με τη συγκατάθεση του δικαστηρίου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, κάθε επίσημη γλώσσα της ΕΕ μπορεί να επιλεγεί ως γλώσσα διαδικασίας.

- (3) Οι διάδικοι ή οι μάρτυρες μπορούν, σύμφωνα με τον κανονισμό διαδικασίας, να καταθέσουν στο δικαστήριο για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας σε γλώσσα διαφορετική από τη γλώσσα διαδικασίας. Στην περίπτωση αυτή, ο γραμματέας μεριμνά για τη μετάφραση όλων των λεχθέντων κατά την προφορική διαδικασία στη γλώσσα διαδικασίας και, αιτήσει διαδίκου, στη γλώσσα που χρησιμοποιεί ο τελευταίος.
- (4) Το δικαστήριο για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας δύναται, σύμφωνα με τον κανονισμό διαδικασίας, να επιτρέψει την υποβολή συνοδευτικών εγγράφων σε γλώσσα διαφορετική από τη γλώσσα διαδικασίας. Εντούτοις, μπορεί οποτεδήποτε να απαιτήσει από το σχετικό διάδικο την κατάθεση της μετάφρασης των εν λόγω εγγράφων στη γλώσσα διαδικασίας.

Παρατηρήσεις:

Η γλώσσα διαδικασίας ενώπιον του δικαστηρίου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας είναι η επίσημη γλώσσα του κράτους μέλους κατοικίας του εναγομένου. Το καθεστώς αυτό αποσκοπεί στην προστασία του εναγομένου και βασίζεται στην υπόθεση ότι στην πλειονότητα των περιπτώσεων ο εναγόμενος έχει τουλάχιστον επαρκή γνώση της γλώσσας του κράτους μέλους κατοικίας του.

Οι παράγραφοι 2 έως 4 περιλαμβάνουν διάφορες διατάξεις που επιτρέπουν παρεκκλίσεις ώστε το γλωσσικό καθεστώς να προσαρμόζεται στις ανάγκες μιας συγκεκριμένης υπόθεσης.

Αν το ΔΚΔΕ θεωρεί ότι μια δεδομένη γλώσσα διαδικασίας δεν επιτρέπει στα μέρη να υπερασπισθούν τα συμφέροντά τους, αντίθετα από μια άλλη επίσημη γλώσσα της ΕΕ, μπορεί να ορίσει την τελευταία αυτή γλώσσα ως γλώσσα διαδικασίας. Η δυνατότητα αυτή προβλέπεται επίσης στο άρθρο 131 του κανονισμού διαδικασίας του Πρωτοδικείου όσον αφορά τη διαδικασία για το Γραφείο Εναρμόνισης στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς.

Αν τα μέρη συμφωνήσουν για τη χρήση οποιασδήποτε άλλης επίσημης γλώσσας της ΕΕ ως γλώσσας διαδικασίας, μπορούν να το πράξουν με τη συγκατάθεση του ΔΚΔΕ. Το τελευταίο αποφασίζει ότι η χρήση άλλης γλώσσας δεν επηρεάζει την αποτελεσματικότητα της διαδικασίας.

Οι διάδικοι καθώς και οι μάρτυρες καταθέτουν στη γλώσσα τους ενώ ο γραμματέας του ΔΚΔΕ μεριμνά για τις αναγκαίες μεταφράσεις.

Τέλος, το ΔΚΔΕ μπορεί όσον αφορά τα συνοδευτικά έγγραφα να αποκλίνει από την απαίτηση τα έγγραφα να υποβάλλονται στη γλώσσα διαδικασίας. Μάλιστα, παρόμοια έγγραφα που έχουν συνταχθεί σε γλώσσα διαφορετική από αυτή της διαδικασίας, δεν απαιτείται να μεταφράζονται εφόσον στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν φαίνεται αναγκαία μια δαπανηρή μετάφραση.

Άρθρο 26

Αναίρεση κατά αποφάσεων του δικαστηρίου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας

- (1) Κατά των οριστικών αποφάσεων του δικαστηρίου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας μπορεί να ασκηθεί έφεση ενώπιον του Πρωτοδικείου, σε δύο μήνες από της κοινοποίησης της προσβαλλομένης απόφασης.

- (2) Έφεση κατά απόφασης του δικαστηρίου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας που εκδόθηκαν με βάση το άρθρο 243 ή το άρθρο 256, τέταρτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ μπορεί να ασκηθεί ενώπιον του Πρωτοδικείου εντός δύο μηνών από της κοινοποίησής της. Εντούτοις, αν έχουν ληφθεί προσωρινά μέτρα χωρίς προηγούμενη ακρόαση του θιγόμενου μέρους, το μέρος αυτό μπορεί να καταθέσει ένσταση ενώπιον του δικαστηρίου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, του οποίου η απόφαση θα υπόκειται σε έφεση ενώπιον του Πρωτοδικείου.
- (3) Αναίρεση κατά απόφασης του δικαστηρίου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας σχετικά με την απόρριψη αίτησης παρέμβασης μπορεί να ασκηθεί εντός δύο εβδομάδων από της κοινοποίησής της απορριπτικής αποφάσεως.
- (4) Εξάλλου, αναίρεση μπορεί να ασκηθεί και κατά άλλων αποφάσεων του δικαστηρίου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, βάσει των προβλεπόμενων και υπό τις συνθήκες που καθορίζονται στον κανονισμό διαδικασίας.
- (5) Η αναίρεση που προβλέπεται στις παραγράφους 1 έως 4 μπορεί να ασκηθεί από τον εν όλω ή εν μέρει ηττηθέντα διάδικο. Οι περιπτώσεις που προβλέπονται στα εδάφια δύο και τρία, εκδικάζονται με τη διαδικασία του άρθρου 39 του Οργανισμού του Δικαστηρίου.

Παρατηρήσεις:

Η παράγραφος 1 της διάταξης αυτής αντιστοιχεί στο άρθρο 56, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού με ορισμένες τροποποιήσεις. Στο πρώτο εδάφιο προβλέπεται η δυνατότητα αναίρεσης ενώπιον του Δικαστηρίου. Η διατύπωση του άρθρου 56, πρώτο εδάφιο, "[αναίρεση κατά] των αποφάσεων ... που επιλύουν εν μέρει τη διαφορά ως προς την ουσία ή επιλύουν δικονομικό ζήτημα που αφορά ένσταση αναρμοδιότητας ή απαραδέκτου" δεν συμπεριλήφθηκε. Μια απόφαση που επιλύει εν μέρει τη διαφορά ως προς την ουσία θα μπορούσε να αποτελεί απόφαση του ΔΚΔΕ και συνεπώς θα μπορούσε να εφεσιβληθεί. Το ίδιο ισχύει και για τις αποφάσεις με τις οποίες το ΔΚΔΕ αποφαινεται ότι είναι αναρμόδιο. Η δυνατότητα αναίρεσης κατά όλων των αποφάσεων που επιλύουν διαδικαστικά θέματα φαίνεται υπερβολικά ευρεία και θα οδηγούσε στην παράλυση της διαδικασίας. Οι αποφάσεις επί της διαδικασίας που θα υπόκεινται σε αναθεώρηση, θα καθορίζονται στον κανονισμό διαδικασίας σύμφωνα με το τέταρτο εδάφιο του παρόντος άρθρου.

Η παράγραφος 2 περιλαμβάνει ένα δεύτερο είδος απόφασης που μπορεί να εφεσιβληθεί και το οποίο περιλαμβάνει αποφάσεις τις οποίες το ΔΚΔΕ λαμβάνει σύμφωνα με τα άρθρα 243 και 256, τέταρτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ. Οι συναφείς αποφάσεις αφορούν τα προσωρινά μέτρα και την αναστολή της εκτέλεσης αποφάσεων. Η διάταξη αυτή αντιστοιχεί στο άρθρο 57, δεύτερο εδάφιο, στο βαθμό που οι διατάξεις της Συνθήκης ΕΚ εφαρμόζονται στο ΔΚΔΕ.

Αν τα προσωρινά μέτρα αποφασίσθηκαν από το ΔΚΔΕ χωρίς προηγούμενη ακρόαση του θιγόμενου μέρους, ως ένδικο μέσο δεν μπορεί να ασκηθεί έφεση απευθείας στο Πρωτοδικείο. Εντούτοις, μπορεί να ασκηθεί ένσταση ενώπιον του ΔΚΔΕ το οποίο, λαμβάνοντας υπόψη τα επιχειρήματα του θιγομένου, είτε επιβεβαιώνει είτε παύει τα μέτρα. Κατά της απόφασης αυτής του ΔΚΔΕ μπορεί να ασκηθεί έφεση ενώπιον του Πρωτοδικείου. Με την εν λόγω μέθοδο διασφαλίζεται ότι η έφεση χρησιμεύει ως ένδικο μέσο κατά αποφάσεων του ΔΚΔΕ που λαμβάνονται αφού διεξαχθεί ενώπιόν του διαδικασία μεταξύ των μερών.

Η παράγραφος 3 περιλαμβάνει διάταξη που αντιστοιχεί στο άρθρο 57, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού.

Σύμφωνα με την παράγραφο 4, άλλες ενδεχόμενες εφέσεις κατά αποφάσεων που λαμβάνει το ΔΚΔΕ και αφορούν τη διαδικασία, θα ρυθμίζονται στον κανονισμό διαδικασίας (π.χ. απόφαση για τις δαπάνες εφόσον η υπόθεση περατωθεί χωρίς την έκδοση απόφασης). Αν δεν προβλέπεται ρητώς στον κανονισμό διαδικασίας, δεν μπορεί να ασκηθεί αναίρεση κατά αποφάσεων επί διαδικαστικών θεμάτων. Ενδεχόμενα σφάλματα ως προς τη διαδικασία εξετάζονται στο πλαίσιο της αναίρεσης κατά της απόφασης αυτής καθεαυτής. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται η ταχύτητα της διαδικασίας σε πρώτο βαθμό παράλληλα με την ύπαρξη επαρκών εγγυήσεων για τα μέρη.

Η παράγραφος 5 ορίζει ότι, σε περίπτωση αναίρεσης δυνάμει των εδαφίων ένα έως τέσσερα, η αναίρεση μπορεί να ασκηθεί μόνο από το θιγόμενο από την απόφαση μέρος. Η διάταξη αντιστοιχεί στην πρώτη φράση του άρθρου 56, δεύτερο εδάφιο, του Οργανισμού.

Οι περιπτώσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 2 και 3 διέπονται από συνοπτική διαδικασία. Και η διάταξη αυτή αντιστοιχεί στο άρθρο 57, τρίτο εδάφιο του Οργανισμού.

Η δεύτερη φράση του άρθρου 56, δεύτερο εδάφιο, του Οργανισμού η οποία αφορά το δικαίωμα του παρεμβαίνοντα να ασκεί αναίρεση κατά απόφασης που τον θίγει απ' ευθείας, δεν μοιάζει κατάλληλη για τη διαδικασία ενώπιον του ΔΚΔΕ. Στις διαφορές σχετικά με διπλώματα ευρεσιτεχνίας είναι δυνατή η παρέμβαση για την υποστήριξη ενός των διαδίκων αν υπάρχει συμφέρον στην επίλυση της διαφοράς (άρθρο 40 του Οργανισμού). Ο παρεμβαίνων μπορεί επίσης να υποστηρίξει ένα διάδικο στα πλαίσια έφεσης, αν το εν λόγω συμφέρον εξακολουθεί να υπάρχει και μπορεί, συνεπώς, να υποβάλει την έφεση από κοινού με το διάδικο χωρίς να πρέπει να αποδείξει ότι επηρεάζεται άμεσα από την απόφαση του ΔΚΔΕ. Ωστόσο, δεν διαθέτει αυτοτελές δικαίωμα έφεσης.

Τέλος, στη διαδικασία για τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας δεν υφίσταται ανάγκη χορήγησης στα κράτη μέλη δικαιώματος αναίρεσης, ακόμη και στις περιπτώσεις που τα κράτη μέλη δεν υπήρξαν διάδικοι ή δεν παρενέβησαν πρωτοδίκως, αντίθετα από τα προβλεπόμενα στο άρθρο 56, τρίτο εδάφιο, του Οργανισμού.

Άρθρο 27

Ανασταλτικό αποτέλεσμα της αναίρεσης

Η αναίρεση έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα. Εντούτοις, το δικαστήριο για το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας δύναται να κηρύσσει τις αποφάσεις του εκτελεστές, συνοδεύοντάς τες, ενδεχομένως, με εγγυήσεις.

Παρατηρήσεις:

Η διάταξη αυτή, που περιλαμβάνεται ήδη στο άρθρο 39, παράγραφος 5, της πρότασης κανονισμού για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, φαίνεται αναγκαία στα πλαίσια των διαφορών μεταξύ ιδιωτών ώστε να διασφαλίζεται ότι το θιγόμενο από την πρωτόδικη απόφαση μέρος δεν υφίσταται οποιαδήποτε ζημία αν η απόφαση δεν επικυρωθεί σε δεύτερο βαθμό. Το ΔΚΔΕ μπορεί να κηρύσσει τις αποφάσεις του εκτελεστές, συνοδεύοντάς τες, ενδεχομένως, με εγγυήσεις. Η δυνατότητα αυτή επιτρέπει στον ενάγοντα στον οποίο π.χ. η απόφαση επιδικάζει αποζημίωση, να εκτελέσει την απόφαση ώστε ο εναγόμενος να καταβάλει το επιδικασθέν ποσό. Εντούτοις, αν ο εναγόμενος ασκήσει έφεση κατά της πρωτοβάθμιας απόφασης και ο ενάγων έχει εν τω μεταξύ πτωχεύσει, ο εναγόμενος δεν θα μπορέσει να ανακτήσει το καταβληθέν ποσό μολονότι στην τελική απόφαση θα ορίζεται ότι ο

ενάγων δεν δικαιούται αποζημίωσης. Η κατάσταση αυτή μπορεί να αποφευχθεί αν το ΔΚΔΕ ορίσει ότι η απόφαση είναι εκτελεστή μόνο εφόσον καταβληθεί εγγύηση.

Η δυνατότητα αναστολής της εκτέλεσης αποφάσεων σύμφωνα με τα άρθρα 244 και 256 της Συνθήκης ΕΚ σε συνδυασμό με το άρθρο 11 δεν είναι επαρκής αλλά δεν είναι και περιττή. Δεν είναι επαρκής δεδομένου ότι, βάσει των εν λόγω διατάξεων, οι αποφάσεις του ΔΚΔΕ είναι κατά κανόνα εφαρμοστές εκτός αν το ΔΚΔΕ αποφασίσει διαφορετικά σε μεταγενέστερο στάδιο, γεγονός που δεν συνάδει με τα χαρακτηριστικά των διαφορών μεταξύ ιδιωτών. Αφετέρου, δεν είναι περιττή δεδομένου ότι, σε περιπτώσεις στις οποίες το ΔΚΔΕ επιτρέπει καταρχάς την εκτέλεση χωρίς εγγυήσεις, λόγω ειδικών περιστάσεων ενδέχεται να απαιτηθεί αναστολή σε μεταγενέστερο στάδιο.

Άρθρο 28

Έναρξη ισχύος

Μετά τη δημοσίευσή της στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την επομένη της κοινοποίησης της υιοθέτησης από το κράτος μέλος που προέβη τελευταίο στη διατύπωση αυτή της απόφασης του Συμβουλίου που ελήφθη δυνάμει του άρθρου 229α της Συνθήκης ΕΚ και αναθέτει αρμοδιότητα στο Δικαστήριο όσον αφορά το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, εξαιρουμένου του άρθρου 7 το οποίο αρχίζει να ισχύει την ημερομηνία δημοσίευσης της ανακοίνωσης του Δικαστηρίου των ΕΚ σχετικά με τη νομότυπη ίδρυση του δικαστηρίου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας καθώς και των αναιρετικών τμημάτων στα πλαίσια του Πρωτοδικείου.

Παρατηρήσεις:

Η παρούσα διάταξη αντιστοιχεί στο άρθρο 13 της απόφασης 88/591 του Συμβουλίου για την ίδρυση του Πρωτοδικείου, με ορισμένες αναγκαίες τροποποιήσεις.

Η έναρξη ισχύος της απόφασης υπόκειται α) στη δημοσίευσή της στην Επίσημη Εφημερίδα και β) στην κοινοποίηση εκ μέρους όλων των κρατών μελών της υιοθέτησης της ανάθεσης αρμοδιότητας, απαίτηση που απορρέει από το άρθρο 229α της Συνθήκης (Νίκαια) και την απόφαση του Συμβουλίου σχετικά με την εφαρμογή του εν λόγω άρθρου. Την επόμενη ημέρα μετά την κοινοποίηση της υιοθέτησης, μπορεί να αρχίσει η προετοιμασία για τη λειτουργία του δικαιοδοτικού τμήματος για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, δηλαδή η πρόσληψη προσωπικού, η δημιουργία κατάλληλης υποδομής κ.λπ.

Η έναρξη ισχύος του άρθρου 7, η οποία αφορά την ανάθεση αρμοδιότητας στο ΔΚΔΕ, υπόκειται σε δήλωση του Δικαστηρίου των ΕΚ περί νομότυπης ίδρυσης του δικαιοδοτικού τμήματος καθώς και των αναιρετικών τμημάτων. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται ότι η ανάθεση της δικαιοδοσίας πραγματοποιείται σε ένα χρονικό σημείο κατά το οποίο έχει ήδη θεσπισθεί επιτυχώς ένα λειτουργικό δικαιοδοτικό όργανο για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Αντίθετα από την απόφαση 88/591 του Συμβουλίου, μοιάζει αναγκαία η εξάρτηση της ανάθεσης αρμοδιότητας από την ίδρυση όχι μόνο του πρωτοβάθμιου δικαιοδοτικού οργάνου αλλά και του αναιρετικού τμήματος, δεδομένου ότι για την έναρξη εργασιών του δικαιοδοτικού τμήματος για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί οι απαραίτητες προετοιμασίες και σε επίπεδο Πρωτοδικείου, όπως η σύσταση των αναιρετικών τμημάτων, ο διορισμός δικαστών με πείρα στα διπλώματα ευρεσιτεχνίας καθώς και η θέσπιση ειδικού κανονισμού διαδικασίας όσον αφορά τη διαδικασία ενώπιον του εφετείου.

III. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ

Δυνάμει των άρθρων 225, παράγραφος 2, και 225α, τρίτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ (Νίκαια), το Πρωτοδικείο αποφαινεται επί προσφυγών κατά αποφάσεων του δικαστηρίου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Εν προκειμένω, θα έπρεπε να θεσπισθεί στα πλαίσια του Πρωτοδικείου ειδικό αναιρετικό τμήμα αρμόδιο για θέματα διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας. Οι διατάξεις του Οργανισμού πρέπει να τροποποιηθούν ώστε να διασφαλισθεί ότι κατά τη διαδικασία ενώπιον του αναιρετικού τμήματος για τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας λαμβάνεται υπόψη ο ειδικότερος χαρακτήρας των διαφορών μεταξύ ιδιωτών καθώς και προκειμένου να θεσπισθεί μια ενιαία διαδικασία τόσο ενώπιον του δικαστηρίου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας όσο και ενώπιον του αναιρετικού τμήματος για τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας του Πρωτοδικείου.

Άρθρο 1

Αριθμός δικαστών του Πρωτοδικείου

Το άρθρο 48 του Οργανισμού του Δικαστηρίου αντικαθίσταται με τη διάταξη "Το Πρωτοδικείο αποτελείται από 20 δικαστές".

Παρατηρήσεις:

Με την ίδρυση ενός αναιρετικού τμήματος αρμόδιου για θέματα διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας στα πλαίσια του Πρωτοδικείου (βλ. άρθρο 3) που θα περιλαμβάνει εν συνόλω δύο μέλη με νομική και τρία με τεχνική κατάρτιση, ο συνολικός αριθμός των δικαστών αυξάνει από 15 σε 20. Τα τρία μέλη με τεχνική κατάρτιση απαιτούνται για την κάλυψη των βασικών τεχνολογικών τομέων ώστε η έδρα να διαθέτει τις απαραίτητες τεχνικές γνώσεις που να καλύπτουν τους τομείς της χημείας, της φυσικής και της μηχανικής.

Άρθρο 2

Εκλογή προέδρων των τμημάτων

Για το τμήμα του Πρωτοδικείου που θα εκδικάζει σε δεύτερο βαθμό αγωγές για θέματα διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, η δεύτερη φράση του άρθρου 50, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου διατυπώνεται ως εξής: "Οι δικαστές εκλέγουν τους προέδρους των τμημάτων μεταξύ των μελών τους με νομική κατάρτιση."

Παρατηρήσεις:

Η διατύπωση αυτή συνεπάγεται ότι όλοι οι δικαστές του αρμόδιου για θέματα διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας τμήματος του Πρωτοδικείου εκλέγουν ως πρόεδρό τους ένα από τα μέλη με νομική κατάρτιση. Η προσέγγιση αυτή είναι ταυτόσημη με το άρθρο 13, παράγραφος 1 της απόφασης περί ιδρύσεως του ΔΚΔΕ.

Αναιρετικά τμήματα αρμόδιων για θέματα διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας στα πλαίσια του Πρωτοδικείου

- (1) Ένα εξειδικευμένο σε θέματα ευρεσιτεχνίας τμήμα του Πρωτοδικείου εκδικάζει τις προσφυγές κατά αποφάσεων του δικαστηρίου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Τα μέλη με νομική κατάρτιση πρέπει ειδικότερα να διαθέτουν πείρα στο δίκαιο ευρεσιτεχνίας. Τα μέλη με τεχνική κατάρτιση πρέπει ειδικότερα να διαθέτουν πείρα στους συναφείς τεχνικούς τομείς καθώς και κατάλληλη πείρα στο δίκαιο ευρεσιτεχνίας.
- (2) Το αρμόδιο για τα θέματα διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας τμήμα συνεδριάζει με δύο μέλη με νομική και ένα με τεχνική κατάρτιση. Σε ορισμένες περιπτώσεις, ο κανονισμός διαδικασίας ενδέχεται να προβλέπει ότι το τμήμα για θέματα ευρεσιτεχνίας συνεδριάζει με διευρυμένη ή περιορισμένη σύνθεση. Εν προκειμένω, στον κανονισμό διαδικασίας θεσπίζονται διατάξεις όσον αφορά την απαρτία.
- (3) Αμέσως μετά την ορκωμοσία των μελών των αναιρετικών τμημάτων για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, ο πρόεδρος του Συμβουλίου επιλέγει με κλήρωση ένα μέλος με νομική και ένα με τεχνική κατάρτιση των οποίων η θητεία περατώνεται μετά την πρώτη τριετία.

Παρατηρήσεις:

Η έφεση εκδικάζεται από εξειδικευμένο τμήμα του Πρωτοδικείου, του οποίου τα μέλη πληρούν τους ίδιους όρους με αυτούς του ΔΚΔΕ. Στα πλαίσια του Πρωτοδικείου ιδρύεται ένα αναιρετικό τμήμα για θέματα διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας που επανδρώνεται με δύο μέλη με νομική και τρία με τεχνική κατάρτιση. Όπως και στον πρώτο βαθμό, τρία μέλη με τεχνική κατάρτιση καλύπτουν τους τεχνικούς τομείς της χημείας, της φυσικής και της μηχανικής.

Όσον αφορά τη σύνθεση των τμημάτων για διπλώματα ευρεσιτεχνίας το παρόν άρθρο αποτελεί *lex specialis* σε σχέση με το άρθρο 50 του Οργανισμού. Η συνήθης σύνθεση ενός τμήματος για θέματα ευρεσιτεχνίας είναι δύο μέλη με νομική και ένα με τεχνική κατάρτιση. Στον κανονισμό διαδικασίας είναι δυνατόν να περιληφθούν διατάξεις για την παρέκκλιση από τον ανωτέρω κανόνα καθώς και για τον καθορισμό περαιτέρω πρακτικών λεπτομερειών.

Διασφαλίζεται ότι τα τμήματα για θέματα διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας δεν θα ανανεώνονται εξ ολοκλήρου κατά το πέρας της θητείας των μελών τους αλλά ότι θα υπάρχει εξαρχής η δυνατότητα δημιουργίας μιας περιοδικότητας με τη συνύπαρξη νέων και έμπειρων δικαστών στα πλαίσια της διαδικασίας αναίρεσης για διπλώματα ευρεσιτεχνίας. Χωρίς την εν λόγω διάταξη, όλοι οι δικαστές του τμήματος για θέματα ευρεσιτεχνίας θα εξαντλούσαν τη θητεία τους κατά την ίδια χρονική περίοδο, με συνέπεια την ταυτόχρονη αντικατάστασή τους.

Σύμφωνα με το άρθρο 224, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ (Νίκαια), η θητεία των δικαστών του Πρωτοδικείου και, ως εκ τούτου, και των δικαστών για θέματα ευρεσιτεχνίας είναι εξαιτής, ενώ υπάρχει δυνατότητα εκ νέου διορισμού.

Άρθρο 4

Λόγοι αναίρεσης

- (1) Η αναίρεση μπορεί να στηρίζεται σε νομικά ζητήματα καθώς και σε πραγματικά περιστατικά. Η επίκληση νέων πραγματικών περιστατικών και νέων αποδεικτικών στοιχείων είναι δυνατή μόνο αν η υποβολή τους από το ενδιαφερόμενο μέρος δεν ήταν λογικά αναμενόμενη κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ενώπιον του δικαστηρίου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.
- (2) Η αναίρεση περιορίζεται σε νομικά ζητήματα. Ως λόγοι αναίρεσεως επιτρέπεται να προβάλλονται η αναρμοδιότητα του δικαστηρίου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, πλημμέλειες κατά την ενώπιον του διαδικασία που θίγουν τα συμφέροντα του αναιρεσείοντος, καθώς και η παραβίαση του κοινοτικού δικαίου από το δικαστήριο για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.
- (3) Αναίρεση δεν χωρεί αποκλειστικά για τον καταλογισμό και το ύψος της δικαστικής δαπάνης.

Παρατηρήσεις:

Η διάταξη αυτή βασίζεται στη ρήτρα εξουσιοδότησης του άρθρου 225α, τρίτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ με την οποία η αναίρεση περιορίζεται σε νομικά ζητήματα εκτός αν η απόφαση για τη σύσταση του τμήματος προβλέπει ότι η έφεση μπορεί να αφορά και πραγματικά περιστατικά. Με το παρόν άρθρο δεν παρέχεται απεριόριστη δυνατότητα επίκλησης νέων πραγματικών περιστατικών και αποδεικτικών στοιχείων σε δεύτερο βαθμό, γεγονός που θα μπορούσε να αποδυναμώσει τη διαδικασία ενώπιον του ΔΚΔΕ και να μεταθέσει την ουσιαστική εκδίκαση της υπόθεσης στη δευτεροβάθμια διαδικασία. Είναι δυνατή η επίκληση νέων πραγματικών περιστατικών και νέων αποδεικτικών στοιχείων των οποίων η υποβολή από το ενδιαφερόμενο μέρος δεν ήταν λογικά αναμενόμενη κατά τη διάρκεια της πρωτοβάθμιας διαδικασίας, δηλαδή εφόσον ο ενδιαφερόμενος διάδικος δεν γνώριζε ένα πραγματικό περιστατικό ή δεν μπορούσε να το γνωρίζει χωρίς να επιδείξει αμέλεια ή εφόσον το ΔΚΔΕ υιοθέτησε μια άποψη στα πλαίσια της οποίας γνωστά πραγματικά περιστατικά θεωρήθηκαν μη σχετικά με την υπόθεση.

Οι παράγραφοι 2 και 3 αντιστοιχούν στο άρθρο 58 του Οργανισμού.

Άρθρο 5

Απόφαση του Πρωτοδικείου και αναπομπή στο δικαστήριο για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας

- (1) Εάν η αναίρεση κριθεί βάσιμη, το Πρωτοδικείο αναιρεί την απόφαση του δικαστηρίου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας και αποφαινεται οριστικά επί της διαφοράς. Το Πρωτοδικείο δύναται εξαιρετικά και σύμφωνα με τον κανονισμό διαδικασίας να αναπέμψει την υπόθεση στο δικαστήριο για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας για να την κρίνει.

- (2) Σε περίπτωση αναπομπής, το δικαστήριο για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας δεσμεύεται ως προς τα νομικά ζητήματα που έχουν επιλυθεί με την απόφαση του Πρωτοδικείου.

Παρατηρήσεις:

Η παρούσα διάταξη αντιστοιχεί στο άρθρο 61 του Οργανισμού, με τις αναγκαίες τροποποιήσεις.

Το Πρωτοδικείο είναι αρμόδιο να αναίρει τις αποφάσεις του ΔΚΔΕ. Αντίθετα από το άρθρο 61 που αφορά την αναίρεση κατά αποφάσεων του Πρωτοδικείου ενώπιον του Δικαστηρίου για νομικά ζητήματα και το οποίο ορίζει ότι το Δικαστήριο μπορεί είτε το ίδιο να αποφανθεί οριστικά επί της διαφοράς, εφόσον είναι ώριμη προς εκδίκαση, είτε να την αναπέμψει στο Πρωτοδικείο, με το παρόν άρθρο θεσπίζεται ο κανόνας ότι επί των διαφορών σχετικά με τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας αποφαινεται το Πρωτοδικείο. Εξάλλου, διαφορετική δεν είναι μόνο η φύση της διαδικασίας έφεσης για θέματα ευρεσιτεχνίας αλλά και η αντιμετώπιση των πραγματικών περιστατικών. Το Πρωτοδικείο μπορεί να καθορίζει τα πραγματικά περιστατικά που απουσιάζουν και στη συνέχεια να αποφαινεται. Το σημείο αυτό διαφέρει από την αναίρεση ενώπιον του Δικαστηρίου αποκλειστικά για νομικά ζητήματα. Στην εν λόγω περίπτωση το ανααιρετικό δικαστήριο μπορεί να χρησιμοποιήσει μόνο τα πραγματικά περιστατικά που ελήφθησαν υπόψη στην πρωτοβάθμια απόφαση, γεγονός που καθιστά αναγκαία την αναπομπή στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο αν απαιτείται η εξακρίβωση περαιτέρω πραγματικών περιστατικών. Επίσης, για την αποτελεσματικότητα και την ταχύτητα της διαδικασίας για τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας είναι ουσιαστική η αποφυγή αλληπάλληλων παραπομπών της υπόθεσης μεταξύ των δικαστηρίων, κατάσταση η οποία αποφεύγεται εφόσον το Πρωτοδικείο είναι αρμόδιο να αποφανθεί το ίδιο επί της διαφοράς.

Εντούτοις, υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες θα μπορούσε να ενδείκνυται η αναπομπή στο ΔΚΔΕ για δύο λόγους:

Η πρώτη περίπτωση είναι το ΔΚΔΕ να μην έχει εξετάσει κατ' ουσίαν την υπόθεση οπότε με μια οριστική απόφαση του Πρωτοδικείου θα στερούνταν και οι δύο διάδικοι τον πρώτο βαθμό δικαιοδοσίας. Εξάλλου, ο ανώτερος χαρακτήρας της διαδικασίας ενώπιον του ανααιρετικού δικαστηρίου συνίσταται στο γεγονός ότι η υπόθεση έχει εξετασθεί διεξοδικά κατά την πρωτοβάθμια διαδικασία, πράγμα που δεν θα ίσχυε αν το Πρωτοδικείο αποφαινόταν οριστικά χωρίς το ΔΚΔΕ να έχει αποφασίσει επί της ουσίας. Η αναπομπή στο ΔΚΔΕ μπορεί να αποφασισθεί π.χ. όταν έχει ασκηθεί αναίρεση κατά απόφασης του ΔΚΔΕ περί αναρμοδιότητας, ή όταν πρόκειται για απόφαση που αφορά αποκλειστικά τον καταλογισμό αλλά στην οποία δεν καθορίζεται το ύψος της δικαστικής δαπάνης ή για ερήμην απόφαση.

Η δεύτερη περίπτωση στην οποία ενδέχεται να ενδείκνυται η αναπομπή είναι όταν το ΔΚΔΕ έχει προβεί σε ουσιαστικό διαδικαστικό σφάλμα που επηρέασε την απόφαση, όπως π.χ. συμβαίνει όταν έχει παραβιασθεί το δικαίωμα ακρόασης. Στην περίπτωση αυτή, η πρωτοβάθμια διαδικασία δεν έχει λειτουργήσει ως αποτελεσματικό ένδικο μέσο.

Στην παρούσα διάταξη υιοθετείται η άποψη ότι ο οργανισμός πρέπει να περιλαμβάνει μόνο το γενικό κανόνα ότι το Πρωτοδικείο αποφαινεται οριστικά επί της διαφοράς και ότι οι ενδεχόμενες παρεκκλίσεις θα προβλεφθούν στον κανονισμό διαδικασίας. Η λύση αυτή φαίνεται πιο ευέλικτη από τη συγκαταρίθμηση ενός αντίστοιχου καταλόγου στον Οργανισμό. Εξάλλου, οι ακριβείς παρεκκλίσεις θα εξαρτηθούν από το είδος της ενδεχόμενης διαδικασίας ενώπιον του ΔΚΔΕ.

Το άρθρο 61, τρίτο εδάφιο, δεν επαναλαμβάνεται δεδομένου ότι δεν εφαρμόζεται στη διαδικασία για τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας.

Άρθρο 6

Γλώσσα της αναιρετικής διαδικασίας

Η αναιρετική διαδικασία διεξάγεται στη γλώσσα διαδικασίας που χρησιμοποιήθηκε ενώπιον του δικαστηρίου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.

Παρατηρήσεις:

Η χρήση της γλώσσας στην οποία διεξήχθη η πρωτοβάθμια διαδικασία ως γλώσσας της αναιρετικής διαδικασίας φαίνεται να είναι η πιο ενδεδειγμένη. Με τον τρόπο αυτό, έγγραφα όπως τα υπομνήματα των διαδίκων, οι καταθέσεις των μαρτύρων, οι πραγματογνωμοσύνες κ.λπ. μπορούν να λαμβάνονται υπόψη απευθείας, χωρίς την ανάγκη μετάφρασης. Εξάλλου, ο εκπρόσωπος ενός διαδίκου που επελέγη σε πρώτο βαθμό, μεταξύ άλλων, για την ικανότητά του εκπροσώπησης στη γλώσσα διαδικασίας ενώπιον του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου και ο οποίος γνωρίζει σε βάθος την υπόθεση, δύναται εν προκειμένω να ασκήσει αναίρεση.

Άρθρο 7

Επανεξέταση

Με την επιφύλαξη του άρθρου 62 του Οργανισμού του Δικαστηρίου, η απόφαση του Πρωτοδικείου δεν υπόκειται σε επανεξέταση.

Παρατηρήσεις:

Η διάταξη αυτή είναι απαραίτητη προκειμένου να διευκρινισθεί ότι, αντίθετα από άλλες αποφάσεις του Πρωτοδικείου, οι αποφάσεις του επί αναίρέσεων σχετικών με διπλώματα ευρεσιτεχνίας δεν μπορούν να αναιρεθούν από το Δικαστήριο. Μόνη εξαίρεση συνιστά η επανεξέταση από το Δικαστήριο, μετά από πρόταση του πρώτου γενικού εισαγγελέα, των υποθέσεων στις οποίες υφίσταται σοβαρός κίνδυνος να θιγεί η ενότητα ή η συνοχή του κοινοτικού δικαίου βάσει του άρθρου 62 του Οργανισμού.

Άρθρο 8

Γενικός εισαγγελέας

Το άρθρο 49 του Οργανισμού του Δικαστηρίου δεν εφαρμόζεται στην αναιρετική διαδικασία ενώπιον του αρμόδιου για τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας τμήματος του Πρωτοδικείου.

Παρατηρήσεις:

Όσον αφορά τη διαδικασία ενώπιον του αρμόδιου για τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας τμήματος του Πρωτοδικείου, το παρόν άρθρο ορίζει ότι δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις που επιτρέπουν την παρέμβαση του γενικού εισαγγελέα ενώπιον του Πρωτοδικείου.

Ο γενικός εισαγγελέας δεν θα έπρεπε να συμμετέχει στην εκδίκαση των διαφορών σχετικά με τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας δεδομένου ότι η φύση των διαφορών μεταξύ ιδιωτών καθώς και

η αρχή της ισότητας των όπλων δεν επιτρέπουν τη συμμετοχή του γενικού εισαγγελέα. Εξάλλου, δεν υφίσταται η ανάγκη παρουσίας γενικού εισαγγελέα δεδομένου ότι οι υποθέσεις εκδικάζονται από ειδικευμένους δικαστές.

Άρθρο 9

Εφαρμογή των διατάξεων που διέπουν τη διαδικασία ενώπιον του δικαστηρίου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας

Τα άρθρα 16 έως 23 της απόφασης για την ίδρυση του Δικαστηρίου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας εφαρμόζονται στην αναιρετική διαδικασία ενώπιον των αρμόδιων για τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας τμημάτων του Πρωτοδικείου.

Παρατηρήσεις:

Για να διασφαλισθεί μια ενιαία δικαιοδοσία σε θέματα διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, ορισμένες διατάξεις που εφαρμόζονται στη διαδικασία ενώπιον ΔΚΔΕ και οι οποίες παρεκκλίνουν από τον ισχύοντα Οργανισμό του Δικαστηρίου ώστε να ανταποκρίνονται στην ειδικότερη φύση των διαφορών μεταξύ ιδιωτών για θέματα διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, εφαρμόζονται επίσης στην αναιρετική διαδικασία ενώπιον των αρμόδιων για θέματα ευρεσιτεχνίας τμημάτων του Πρωτοδικείου. Τα άρθρα παραπέμπουν στις ειδικές διατάξεις του Οργανισμού του ΔΚΔΕ που περιλαμβάνονται στα άρθρα 16 έως 23 της απόφασης για την ίδρυση του ΔΚΔΕ. Για τον περαιτέρω σχολιασμό του περιεχομένου των άρθρων αυτών, βλ. τις παρατηρήσεις στα συναφή άρθρα.

Άρθρο 10

Έκδοση προδικαστικών αποφάσεων σχετικά με το δίκαιο ευρεσιτεχνίας

Το Πρωτοδικείο είναι αρμόδιο για την έκδοση προδικαστικών αποφάσεων βάσει του άρθρου 234 της Συνθήκης ΕΚ όσον αφορά το δίκαιο ευρεσιτεχνίας. Εφαρμόζεται το άρθρο 23 του Οργανισμού του Δικαστηρίου.

Παρατηρήσεις:

Τα προδικαστικά ζητήματα σχετικά με το δίκαιο ευρεσιτεχνίας πρέπει να εξετάζονται από το αρμόδιο για τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας τμήμα του Πρωτοδικείου, που είναι το καταλληλότερο για να αποφαιίνεται σχετικά με τα εν λόγω ζητήματα. Το Πρωτοδικείο αφενός θα εκδικάζει τις αναιρέσεις στα πλαίσια των υποθέσεων για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας και αφετέρου θα αποφασίζει επί προδικαστικών ζητημάτων που θέτουν τα εθνικά δικαστήρια σχετικά με την ερμηνεία του δικαίου ευρεσιτεχνίας της ΕΕ, δηλαδή όσον αφορά τις κανονιστικές ρυθμίσεις για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, την οδηγία περί βιοτεχνολογίας ή ενδεχομένως μια μελλοντική οδηγία για το λογισμικό. Με τον τρόπο αυτό, θα μειωθεί ο φόρτος εργασίας του Δικαστηρίου ενώ παράλληλα θα διασφαλισθεί η συνεκτική ερμηνεία του δικαίου ευρεσιτεχνίας της ΕΕ.

Αν το Δικαστήριο παρέμενε αρμόδιο για την έκδοση των εν λόγω προδικαστικών αποφάσεων, είτε το Δικαστήριο θα αποφάσιζε μόνο για τα ζητήματα που θα έθεταν τα εθνικά δικαστήρια ενώ το Πρωτοδικείο θα εκδίκασε χωριστά τις διαφορές για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας με τον κίνδυνο έκδοσης αποφάσεων που θα απέκλιναν μεταξύ τους, είτε θα έπρεπε να θεσπισθεί η δυνατότητα να θέτει το Πρωτοδικείο προδικαστικά ερωτήματα στο

Δικαστήριο, γεγονός το οποίο θα παρέτεινε χωρίς λόγο τη διάρκεια εκδίκασης των υποθέσεων σχετικά με το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Το πρόβλημα αυτό οφείλεται στο ότι ισχύουν οι ίδιοι ουσιαστικοί κανόνες τόσο στις διαφορές για τα εθνικά διπλώματα ευρεσιτεχνίας όσο και στις διαφορές σχετικά με το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.

Ακόμη και αν ανατεθεί στο Πρωτοδικείο η αρμοδιότητα έκδοσης προδικαστικών αποφάσεων σχετικά με το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, το Δικαστήριο θα διατηρήσει μέχρι ενός βαθμού την αρμοδιότητα να αποφασίζεται επί θεμάτων σχετικών με το δίκαιο ευρεσιτεχνίας. Σύμφωνα με το άρθρο 225, παράγραφος 2, της Συνθήκης ΕΚ (Νίκαια) σε συνδυασμό με το άρθρο 62 του Οργανισμού, το Δικαστήριο μπορεί να επανεξετάσει μια απόφαση που έλαβε το Πρωτοδικείο στα πλαίσια αναιρετικής διαδικασίας σχετικά με το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, μετά από πρόταση του πρώτου γενικού εισαγγελέα, εφόσον υφίσταται σοβαρός κίνδυνος να θιγεί η ενότητα ή η συνοχή του κοινοτικού δικαίου. Υπό τις ίδιες περιστάσεις, μια προδικαστική απόφαση του Πρωτοδικείου υπόκειται εξαιρετικά σε επανεξέταση από το Δικαστήριο, βάσει του άρθρου 225, παράγραφος 3, της Συνθήκης ΕΚ (Νίκαια) και του άρθρου 62 του Οργανισμού του Δικαστηρίου (επίσης Νίκαια).

Το άρθρο 23 του Οργανισμού διέπει τη διαδικασία παραπομπής ενός ζητήματος για την έκδοση προδικαστικής απόφασης.